

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA

ÚSTAV ROMANISTIKY

Bakalářská práce

Postavení adjektiva v publicistických textech

České Budějovice 2012

Vedoucí práce: prof. PhDr. Jana Králová, CSc

Autor práce: Markéta Mazancová

Studijní obor: Španělský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod

Ročník: 3

Prohlašuji, že svoji bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů a literatury uvedených v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

České Budějovice 15. 5. 2012

Poděkování

Ráda bych poděkovala všem, kteří mi během psaní této bakalářské práce poskytli cenné rady, připomínky a především potřebnou podporu. Obzvláště bych rád poděkoval vedoucí mé bakalářské práce paní prof. PhDr. Janě Králové, CSc. za veškerou její pomoc, rady a ochotu

Anotace

Bakalářská práce pojednává o postavení přídavného jména v publicistickém stylu. Práce si dává za cíl rozebrat četnost výskytu postponovaných a anteponovaných přídavných jmen závislých na podstatném jméně. Jádrem práce je zhodnocení tohoto gramatického jevu ve vybraných španělských textech.

Výsledkem práce je zhodnocení četnosti výskytu jednotlivých typů přídavných jmen v závěru práce.

Klíčová slova:

Přídavné jméno

Podstatné jméno

Antepozice

Postpozice

Gramatika

Text

Annotation

The thesis deals with position of adjective in journalistic style. The aim of this thesis is to find out frequency of postposition and anteposition of adjectives which depend on nouns. The result of this thesis is an evaluation of this grammatical phenomenon in selected Spanish texts.

In the conclusion we graphically demonstrate the frequency of different types of adjectives. From the obtained results are created a table and a graph.

Key words:

Adjective

Noun

Anteposition

Postposition

Grammar

Text

Obsah

Úvod	6
1 Teoretická část	7
1.1 Porovnání kapitol o postavení přídavných jmen v jednotlivých gramatika.....	7
1.1.1 Gramática didáctica del español	7
1.1.2 Stručná mluvnice španělštiny	8
1.1.3 Moderní gramatika španělštiny	9
1.1.4 Morfología española.....	12
1.1.5 Velká španělská gramatika	13
1.1.6 Sintaxis del español actual	14
2 Praktická část.....	14
2.1 Přídavná jména v kontextu.....	14
2.1.1 Castigo al crecimiento	14
2.1.2 Destacar Europa	21
2.2.....	28
2.2.1 Desconfianza en el euro	28
2.3 Un juez, un voto y otras reformas	32
2.3.1 Shrnutí obsahu článku	32
2.3.2 Jednotlivá slovní spojení obsahující přídavné jméno	33
2.3.3 Es duro ser discriminada	45
2.4 „Elegir entre Washington y los Castro“	47
2.4.1 Shrnutí obsahu článku	47
2.4.2 Vybraná jednotlivá slovní spojení obsahující přídavné jméno ..	47
2.4.3 Zhodnocení postavení přídavných jmen v článku	49
2.4.4 „ Cosa Nostra“	51
ZÁVĚR	52
Resumé	55
Seznam tabulek a grafů	57
Seznam použité literatury a zdrojů	58
Knižní zdroje	58
Internetové zdroje.....	59
Seznam příloh.....	59

Přílohy.....	60
--------------	----

Úvod

Téma práce jsem si vybrala, aby mi zkoumání přídavného jména pomohlo rozšířit mé znalosti o španělském jazyce, především o konkrétních gramatických jevech týkajících se postavení přídavných jmen před nebo za podstatným jménem.

Struktura bakalářské práce je řazena následovně. V první kapitole jsem se zaměřila na teoretické aspekty týkající se postavení přídavného jména, přičemž jsem čerpala z 6 knih zabývajících se španělskou gramatikou a to psaných jak český, tak španělsky. Jednotlivé přístupy k dané problematice jsem se snažila porovnat. Podklady pro teoretickou část práce nebylo složité sehnat, neboť o tomto tématu pojednává každá gramatika španělského jazyka.

V jednotlivých gramatikách jsem pečlivě prostudovala celé kapitoly o přídavném jménu, což bylo důležité především z důvodu rozeznání přídavných jmen od jiných slovních druhů, jakými jsou např. číslovky nebo zájmena. Dále mi prostudování literatury pomohlo ve zdůvodňování postpozice či antepozice přídavného jména.

V druhé kapitole je rozebrán praktický aspekt postavení přídavného jména. Jako výchozí text jsem zvolila články z rubriky „*Opini3n*“ na internetové stránce „*elpais.es*“ jsem vybrala 7 textů o celkovém rozsahu 5259 slov. Obsah textů jsem stručně shrnula a uvedla a zdůvodnila případy postavení přídavných jmen. V posledních kapitolách jsem již neuváděla všechny případy, neboť se stejné situace opakovaly.

Zaměřila jsem se především na počet postponovaných a anteponovaných slov, tj. stojících před a za podstatným jménem. Na přídavná jména, která se nevázála přímo na podstatné jméno, jsem v některých zajímavých případech okomentovala, ale nezapočítala do tabulky a grafu na koncích kapitol. Posuzovala jsem, kolik ante- nebo postponovaných přídavných jmen se váže na podstatné jméno a zda se za

toto slovní spojení neváže další podstatné jméno, které je připojeno pomocí předložky „de“.

Při rozboru jednotlivých slovních spojení obsahujících přídavné jméno, jsem uvedla překlad dané části textu a odlišnosti od překladu do češtiny, co se týče změny postavení přídavného jména. Nejčastějším důvodem pro postpozici přídavného jména bylo, že z objektivního úhlu pohledu blíže určuje, tj. determinuje podstatné jméno. Anteponovaná přídavná jména dávala hodnocení podstatného jména, na něž se vážou, subjektivní nádech hodnocení. Přídavná jména závisající na podstatném jméně jsem zařadila do celkem různých 9 skupin.

Na konci každé podkapitoly 2. kapitoly jsem udělala tabulku a graf, kam jsem zaznamenala počty různých druhů přídavných jmen, jež jsem zařadila do různých kategorií.

Cílem práce je zjistit poměr zastoupení jednotlivých kategorií přídavných jmen vzhledem k ostatním.

1 Teoretická část

1.1 Porovnání kapitol o postavení přídavných jmen v jednotlivých gramatikách

Nejprve bych ráda porovнала, jak je popsáno postavení přídavného jména v různých gramatikách.

Jako první jsem zvolila gramatiku od Leonarda Goméze Torrega.

1.1.1 Gramática didáctica del español¹

Kapitola se zde nazývá „*Adjetivos con diferente significado según vayan antepuestos o pospuestos*“

Knih je psaná ve španělštině. Je přehledně řazená podle gramatických kategorií. K složitějším jevům se vrací v tabulkách, které začínají

¹ TORREGO, Leonardo Gómez: Gramática didáctica del español, Cuarta edición, Madrid: EDICIONES SM, junio 1998, s. 60.- 61., ISBN: 84-348-5440-6

označením „norma“. To zpřehledňuje orientaci v textu, protože základní poučení o gramatice není narušováno touto nadstavbou.

Goméz Torrego zde tvrdí, že některá adjetiva mají různé významy podle toho, zda se objevují za nebo před podstatným jménem. Jako příklady uvádí:

<i>Un pobre hombre ('desgraciado')</i>	<i>un hombre pobre ('sin dinero')</i>
<i>Un simple soldado ('sin graduación')</i>	<i>un soldado simple ('tonto')</i>
<i>Cierta cosa ('alguna')</i>	<i>cosa cierta ('verdadera')</i>
<i>Un gran hombre ('que destaca')</i>	<i>un hombre grande ('de tamaño')</i>
<i>Un nuevo coche ('otro coche')</i>	<i>un coche nuevo ('sin usar')</i>

Jiná kapitola od tohoto autora se nazývá „*Adjetivos en posición fija*“. V některých případech totiž tvoří přídavné jméno spolu s podstatným ustálené spojení, které nelze změnit. A to například : *el libre albedrío, la vía férrea*.

1.1.2 Stručná mluvnice španělštiny²

Tato gramatika je napsaná v češtině. O adjektivech se zde mluví jako o přídavných jménech. Gramatika je na rozdíl od Moderní gramatiky španělštiny (viz níže) o něco přehlednější a to díky tomu, že příklady nejsou zasazeny do vět, ale stojí osamoceně pouze slovní spojení. Jednotlivé gramatické jevy jsou očíslovány, což napomáhá orientaci. Nenalezneme zde zmíněny pojmy postpozice a antepozice. O ante- a postpozici se zde mluví jak o „před podstatným jménem stojí“ nebo za podstatným jménem stojí“.

Stručné shrnutí kapitoly o přídavných jménech:

Kapitola začíná tvrzením, že může stát před nebo za podstatným jménem.

-1. Před podstatným jménem stojí vždy přídavná jména: *mucho, poco, otro, vario, bello, buen(o), mal(o), pequena*

-př. *Varios ejemplos, una buena información, una mala colocación.*

-2. Dále neodmyslitelné vlastnosti:

² HAMPLOVÁ, Sylva: Stručná mluvnice španělštiny, 4. vydání, Praha : Academia, 1998, str. 42.-46., ISBN: 80-200-0552-8

Např. *el árido desierto, la dulce miel*

-3. Přídavné jméno vztahující se k podstatnému jménu, které je určeno dalším podstatným jménem připojeným předložkou *de* :

Např.: *una moderna construcción de acero, un hermoso vaso de cristal*

-4. Dále ustálená spojení např. *la mala suerte, la pura verdad, el mero parecer*.

Za podstatným jménem stojí – přídavná jména, která odlišují podstatné jméno od jiného téhož druhu (*las lenguas indígena, un edificio moderno, un poeta español*), přídavná jména doprovázená příslovcem (*un paisaje muy hermoso, un remedio poco eficaz*), dvě nebo více přídavných jmen mezi nimiž stojí „y“ (*un paisaje muy hermoso, un remedio poco eficaz*), ustálená spojení (*un sentido común, la idea fija, el espadó civil*).

-5. Přídavné jméno může měnit význam podle postavení před nebo za podstatným jménem. Oproti předchozí gramatice zde nalezneme:

Mismo – *el mismo presidente* (tentýž) * *el presidente mismo* (sám, osobně)

Medio – *medio kilo* (půl) * *un salario medio* (průměrný)

Mayor – *la mayor responsabilidad* (největší)* *un hermano mayor* (nejstarší)

Menor – *la menor duda* (nejmenší) * *el hijo menor* (nejmladší)

Podobný přehled je uveden i v ostatních zmíněných gramatikách

1.1.3 Moderní gramatika španělštiny³

V této publikaci – na rozdíl od ostatních zmíněných- je kapitola o postavení přídavného jména rozsáhlejší a obsahuje nejvíce příkladů. Tyto příklady jsou většinou celé věty převzaté z kontextu a na začátku či na konci je věta nedokončená. Kapitola zde začíná popisem, jaký je rozdíl mezi antepozicí a postpozicí.

³ SAN JOSÉ, Valerio, DUBSKÝ, Josef, KRÁLOVÁ, Jana: Moderní gramatika španělštiny. 1.vydání, Plzeň © Nakladatelství Fraus, 1999, str.40-41 ,ISBN 80-7238-054-0

Je dobré se pozastavit nad touto gramatikou, protože jednotlivé příklady popisuje do hloubky.

O antepozici přídavného jména se zde říká, že přídavné jméno v postavení před substantivem neomezuje význam řídicího substantiva a především v popisech zdůrazňuje některou z jeho typických vlastností. V jiných případech může zdůrazňovat některou z jeho typických vlastností, významu subjektivního hodnocení. V některých případech může být antepozice adjektiva řízena zejména rytmickými faktory. Příkladem může být např.: „*En la madrileña Residencia de Estudiantes, José María Aznar....*“.

O postpozici je zde řečeno že: „přídavné jméno v postavení za substantivem omezuje význam řídicího podstatného jména“. Znamená to tedy, že význam přídavného jména je zásadní pro význam spojení s podstatným jménem. Jak tato gramatika velice výstižně uvádí: postpozice adjektiva zdůrazňuje obecnou platnost encyklopedičnosti daného projektu.

Gramatika se zaměřuje na podrobný popis postavení dvou a více adjektiv.

Pokud je adjektivum rozvíjeno dvěma (či více) přívlastky postupně, můžeme se setkat s následujícími příklady:

1. Obě adjektiva jsou postponována – v porovnání s češtinou se jedná o tzv. zrcadlové postavení adjektiv. Tedy v případě, že v češtině jsou přídavná jména před podstatným jménem, ve španělštině budou za podstatným jménem a to přesně v opačném pořadí. Např. *textos legales vigentes* – platné právnícké texty. Při postpozici více adjektiv musíme zvážit i fakt, zda je některé z přídavných jmen dále rozvíjeno

2. Jedno z adjektiv je anteponováno, ostatní jsou postponována – v tomto případě je nutno zvážit subjektivnost- objektivnost hodnotícího významu adjektiva a jeho případné další rozvinutí.

3. Několikanásobný přívlastek. Pokud se setkáme s několikanásobným přísudkem, často bývají všechna adjektiva postponována, především pak, když jsou spojena spojkami y nebo o. Jiným případem je, když slovním spojením mluvčí vyjadřuje typickou vlastnost rozvíjeného substantiva, popřípadě jimi vyjadřuje subjektivní

hodnocení daného jevu. V tomto případě jsou anteponovaná. Poslední případe antepozice několikanásobného přívlastku nastává v momentě, když je substantivum dále rozvíjeno neshodným substantivním přívlastkem s předponou de.

4. Kombinace postupně rozvíjejícího a několikanásobného přívlastku. Platí pravidlo, že nejsubjektivněji zabarvené přídavné jméno je anteponováno, ostatní postponována. Nicméně, především v těchto případech vystupují výrazně do popředí rytmické faktory a mnohdy i subjektivní preference mluvčího.

5. Je důležité si uvědomit, kdy dochází ke shodě adjektiva se substantivem. Můžou nastat následující situace:

-1. Dvě a více substantiv rozvíjených jedním adjektivem - a, adjektivum je anteponováno- v tomto případě se adjektivum shoduje zpravidla s nejbližší stojícím substantivem – např. *hermosas palmeras y cedros* a za b, adjektivum je postponováno- pokud je adjektivum váže k více podstatným jménům, je v možném čísle rodu mužského – *producción y el mercado europeos*.

- 2. několikanásobný přívlastek, který označuje jevy různého řádu – pokud je -

A, substantivum rozvíjeno více adjektivy, která označuje jevy různého řádu, je ve španělštině řídicí

B, podstatné jméno v plurálu, a to i v případě, že jednotlivá přídavná jména jsou v singuláru.

V češtině bývá v tomto případě řídicí podstatné jméno v čísle jednotném.

Jinou kapitolou, která se objevuje ve všech ostatních gramatikách jsou ustálená spojení. Jsou zde uvedena jiná přídavná jména: *a corto plazo, a largo plazo, ale mero parecer, buena suerte, mala suerte*. Z hlediska češtiny pozorujeme jako významné užití anteponovaných adjektiv *presente/ próximo* v kombinaci s názvem měsíce: *el pasado mes de enero, el próximo mes de octubre*.

V kapitole „změna významu adjektiv podle postavení“ je zmíněno to samé jako v jiných gramatikách. Dalo by se říci, že až na drobné rozdíly

je tato kapitola všude stejná. Rozdíl najdeme především v počtu zmíněných přídavných jmen.

Tato gramatika je jedinou, která ukazuje rozsáhlý přehled nejdůležitějších přídavných jmen odvozených od zeměpisných názvů: od kontinentů, zemí, regionů a měst.

1.1.4 Morfología española⁴

V této knize je kapitola o postavení přídavného jména poměrně krátká. Sestává z pěti odstavců textu a jedné tabulky. Gramatika je napsána ve španělštině, přičemž obsahuje i drobné české poznámky.

Jiří Černý začíná kapitolu lingvistickou poznámkou o tom, že podle „Saussera“ je základní vlastností jazyka jeho lineárnost. Tento pojem chce sdělit, že průběh mluvení vytváří výpověď, v níž jsou výrazy uspořádány za sebe, ačkoliv sémantický význam nemusí mít nezbytně lineární charakter.

Ráda bych zdůraznila fakt, že Jiří Černý tvrdí, že v jazyce neexistuje logické vysvětlení pro postpozici nebo antepozici. Některé jazyky – jako například čeština nebo angličtina – upřednostňují antepozici přídavného jména před podstatné. Jiné zase upřednostňují postpozici a to především románské jazyky, mezi něž patří i španělština.

Cílem tohoto tvrzení je, že toto pravidlo lze použít ve většině případů, ovšem nalezneme i spoustu výjimek. Ve španělských gramatikách se řadí adjetiva na „*especificativos*“ (přídavná jména, která popisují, upřesňují význam podstatného jména. Pokud by přídavné jméno bylo jiné, změnilo by to podstatného jména) a na „*explicativos*“ (nemění význam podstatného jména, pouze zdůrazňují přirozenou vlastnost podstatného jména).

Samozejmě musíme vzít v úvahu, že tato zobecněná pravidla mají slabé stránky a existuje mnoho výjimek. Každopádně je to tak, že přídavná jména povětšinou stojí za podstatným jménem, ale existují i opační případy.

Nakonec následuje tabulka, v níž je popsáno pět adjektiv, která mění svůj význam podle postavení před nebo za podst.jméno.

⁴ ČERNÝ, Jiří, Morfología española, 2.vydání, Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, str. 80.-81., ISBN 978-80-244-2153-7

Pokud shrnu tuto kapitolu, je napsána převážně všeobecně, obsahuje je pár příkladů co jsou to „*explicativos*“ a „*especificativos*“

1.1.5 Velká španělská gramatika⁵

V této gramatice jsou věnovány postavení přídavného jména 3 strany velikosti A4. Nejedná se – na rozdíl od gramatiky od Jiřího Černého – o souvislý text. V úvodu autorka poznamenává, že postavení přídavného jména je značně odlišné od češtiny a správné určení postavení přídavného jména ve španělštině vyžaduje již jistou zkušenost. V jednotlivých podkapitolách je rozebráno postavení před a za podstatným jménem v obecné rovině, postavení přídavných jmen v postupně rozvíjejícím přívlastku a změna významu přídavného jména v závislosti na postavení. Jediné slovo, které ještě nebylo zmíněno je *antiguo*, např. *mi antigua escuela* (moje bývalá škola) nebo *una escuela antigua* (stará –starobylá- škola).

Velice důležité je upozornění na tyto výjimky:

„spojení podstatného jména bez členu a s předložkou de většinou odpovídá českému přídavnému jménu. U podstatných jmen životných pak odpovídají českým přídavným jménům přívlastňovacím, které v španělštině neexistují“.

Za povšimnutí stojí i poznámka na konci kapitoly o přídavném jménu *siguiente* (příští, následující, další), které pokud stojí ve větě před výčtem, odpovídá většinou českému tento, tato, toto.

V úvodu kapitoly o přídavných jménech je upozorněno na další rozdíl španělštiny a češtiny: „španělské gramatiky zahrnují pod přídavná jména i tzv. přídavná jména určující (*determinativos*), což jsou zájmena ukazovací, přívlastňovací a číslovky. V této gramatice jsou však zařazena pod zájmena a číslovky (kromě neurčitých číslovek *mucho*, *poco*, *bastante* apod.)“

⁵ MACÍKOVÁ, Olga.- MLÝNKOVÁ, Ludmila: Velká španělská gramatika., Gramática completa de la lengua española., 1. Vydání, Brno: Computer Press, a.s., 2010, str. 56.- 57. , ISBN 978-80-251-2293-8

1.1.6 Sintaxis del español actual⁶

V tomto zdroji je kapitola o postavení přídavného jména poměrně krátká. Zde název kapitoly zní: „*La posición de adjetivo respecto a su sustantivo gerente*“.

Kniha je psaná španělsky. Tato kapitola obsahuje příklad z latiny pro porovnání podobností.

Autor zde tvrdí, že ve španělštině je závislost na přídavném jménu neflexibilní a je pevně dané, kde bude stát, aby byl daný text srozumitelný. V jiných jazycích se můžeme setkat s větší flexibilitou slov.

V posledním odstavci kapitoly jsou rozebrány typologické aspekty závislosti přídavného jména na vedoucím podstatném jméně. Především je důležité správně používat „*especificativo*“ a „*explicativo*“ v závislosti na jejich vedoucím podstatném jméně. Tento fakt je rozhodující pro omezení správného postavení přídavného jména. Je to tedy neflexibilní jev jazyka, jelikož omezuje volnost použití postavení přídavného jména.

2 Praktická část

2.1 Přídavná jména v kontextu

2.1.1 Castigo al crecimiento⁷

2.1.1.1 Obsah článku

Název tohoto článku bychom mohli přeložit jako „Trest za růst“. Stručně shrnuto, o čem se ve článku jedná. Jde zde o to, zda Brusel má půjčovat evropským státům další peníze, nebo má najít jinou cestu, jak státy mohou získávat peníze. Jsou zde rozebrány jednotlivé problémy investování peněz.

⁶ ZAVADIL, Bohumil.- ČERMÁK, Petr: Mluvnice současné španělštiny:lingvisticky interpretační přístup, 1. Vydání, Praha: Karolinum, 2010, str. 35.-36., ISBN 978-80-246-1641-4

⁷ El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-10-28]. Dostupné z: http://www.elpais.com/articulo/opinion/Castigo/crecimiento/elpepuopi/20111028elp-epiopi_1/Tes

2.1.1.2 Jednotlivá slovní spojení obsahující přídavná jména

„La recapitalización bancaria impuesta en Bruselas“

Překlad: bankovní rekapitalizace vytvořená v Bruselu

Zde nalézáme dvě postponovaná přídavná jména jdoucí za sebou. Pořadí přídavných jmen určuje následující podstatné jméno, které rozvíjí podstatné jméno „*impuestas*“ pomocí předložky „*en*“.

„Los mercados han reaccionado con intensa euforia.“

Překlad: Trhy zareagovaly velmi nadšeně

Přídavné jméno je anteponováno, neboť se jedná o subjektivně hodnocenou vlastnost. K předchozí části věty je slovní spojení připojeno pomocí předložky „*con*“ . Do češtiny se přídavné jméno překládá příslovcem.

„de los jefe de Estado o de Gobierno europeos“

Překlad: hlavy evropského státu nebo vlády.

Přídavné jméno je postponováno, přičemž je v množném čísle a to díky tomu, že se vztahuje ke dvěma podstatným jménům. Za podstatnými jmény stojí z toho důvodu, že se jedná o objektivní hodnotu – zmíněný stát i vláda jsou evropské.

„Algunas decisiones discutibles“

Překlad: Některá sporná rozhodnutí.

Pozorujeme shodu v čísle i rodě. Jedno přídavné jméno stojí před a druhé za. Přičemž jsou rozložena tak, aby to méně subjektivní stálo za podstatným jménem.

„análisis financiero“

Překlad: finanční analýza.

Přídavné jméno se s podstatným shoduje v rodě a čísle a je postponováno. Přídavné jméno „*financiero*“ specifikuje, upřesňuje význam podstatného jména. Pokud by bylo nahrazeno jiným přídavným jménem, tak by význam podstatného jména byl pozměněn.

„decisión unánimemente alabada“

V překladu : jednomyslně schválené rozhodnutí

Zde pozoruje, že mezi přídavné a podstatné jméno je vloženo příslovce a také to, že přídavné jméno je postponována, zatímco v překladu do češtiny je slovosled zrcadlově převrácen.

„las deudas nacionales“

Překlad: národní dluhy

Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno.

„marco institucional nuevo“

Překlad: nový institucionální rámec.

Jedná se o dvě postponovaná přídavná jména, přičemž to druhé je zajímavé tím, že se jeho význam mění podle postavení před nebo za podstatným jménem. Zde je význam: nový, ještě nikdy tento institucionální rámec nebyl použit.

„...las convulsiones especulativas(1), de la misma(2) forma que...“

Překlad: ...sporné otřesy, ve stejné podobě jako...

(1) Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno. Přídavné jméno se shoduje s přídavným v množném čísle.

(2) Přídavné jméno je anteponované. Pokud by přídavné jméno bylo postponované, měnilo by to jeho význam na „sám, samotný“.

„la solución definitiva“

Překlad: konečné řešení.

Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno.

„La recapitalización dictada en la cumbre es un sinsentido financiero.“

Překlad: Rekapitalizace dohodnutá na summitu finanční nesmysl.

Přídavná jména jsou postponována, neboť determinují podstatné jméno.

„la banca española“, „la banca francesa“

Překlad: španělská banka, francouzská banka

Přídavná jména jsou postponována, neboť determinují podstatné jméno.

„Lo mismo que de la francesa cabe decir de la alemana“

Překlad: To samé jako ta francouzská respektive jako ta německá.

Obě přídavná jména jsou postponovaná, závisí na zájmenech, která zastupují podstatná jména.

„los bonos griegos y otros activos tóxicos“

Obě přídavná jména jsou postponována, neboť determinují podstatná jména.

„los bancos alemanes y franceses“

Překlad: německé a francouzské banky

Přídavná jména jsou postponována, obě závisí na stejném podstatném jméně, s nímž se shodují v množném čísle.

„el mismo periodo“

Překlad: stejné období

Přídavné jméno je anteponované. Pokud by přídavné jméno bylo postponované, měnilo by to jeho význam na „sám, samotný“.

„eje franco-alemán“

Překlad: francouzsko-německá osa.

Toto slovní spojení je zajímavé tím, že přídavné jméno je přídavné spojení složené ze dvou zeměpisných názvů. Pokud by jednotlivé části tohoto spojení stála samostatně, zněla by: eje francés y alemán. Jakožto přídavné jméno zeměpisné, bude stát za podstatným jménem, neboť blíže určuje význam podstatného jména.

„los bancos alemanes y franceses“

Překlad: německé a francouzské banky. Naopak oproti předchozímu příkladu spolu tato přídavná jména nesouvisejí, pouze sdílení jedno podstatné jméno.

„en peor situación“

Překlad: v horší situaci.

Přídavné jméno je anteponováno, jedná se o subjektivní hodnocení.

„Pero como una medida correcta de los daños causados por la crisis...“

Překlad: Ale jako správné měření škod způsobených krizí...

Obě přídavná jména jsou postponována, neboť determinují podstatná jména.

První z nich je dále rozvíjeno dalším podstatným jménem, k němuž je připojeno pomocí předložky „de“.

„Autoridad Bancaria Europea“

Jedná se o název, přídavná jména jsou postponována.

„instrumentos tan irrelevantes como las pruebas de resistencia“

Překlad: nástroje tak nepodstatné, jako zkoušky odolnosti. Jedná se o porovnávání dvou podstatných jmen. Přídavné jméno je postponované.

„único criterio utilizado por el Consejo Europeo“

Překlad: jedinečné používané kritérium.

K podstatnému jménu se váže jak postponované tak i anteponované přídavné jméno. Pokud by bylo anteponované přídavné jméno postponované, změnilo by to jeho význam na jedinečný jediný.

„los activos tóxicos cruzados“

Na podstatném jméně závisejí dvě přídavná postponovaná, která determinují podstatné jméno. Shodují se v množném čísle.

„la recapitalización de la banca española(1) obligada(2) desde Bruselas“,

Překlad: rekapitalizace španělské banky nařízená z Bruselu

Ve této části věty se nacházejí dvě přídavná jména, která následují za jedním podstatným jménem, ale každé z nich závisí na jiném podstatném jméně.

(1) Přídavné jméno je postponováno, determinuje podstatné jméno „banca“.

(2) Přídavné jméno je postponováno, závisí na přídavném jméně „recapitalización“. Mezi toto přídavné a podstatné jméno je vloženo slovní spojení zastupující přídavné jméno „de la banca española“.

alguna caja recientemente convertida en banco“

Překlad: některá spořitelna nedávno přeměněná v banku

Přídavné jméno „convertida“, které vzniklo konverzí z participia, je postponované a je dále rozvíjeno podstatným jménem, s nímž je spojeno pomocí předložky „en“. Mezi podstatné a přídavné jméno je vložena je vloženo příslovce.

„los préstamos minoristas“

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje přídavné jméno.

„la recuperación económica“ , „la crisis europea“

Překlad: ekonomické zotavení, evropská krize

Přídavná jména jsou postponovaná, neboť determinují podstatná jména.

„espirales endiabladas de causa y efecto“

Překlad: začarovaný kruh příčiny a důsledku

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Dále se na přídavné jméno vážou podstatná jména pomocí předložky „de“.

„*crecimiento económico*“, „*recapitalización forzos*a“

Překlad: ekonomický růst, nevyhnutelná rekapitalizace

Přídavná jména jsou postponovaná, neboť determinují podstatná jména.

„*deuda griega*“

Překlad: řecký dluh

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„*dio una salida artificial(1) a la crisis bancaria(2), que es en apariencia la más perjudicial(3)*“

Překlad: ukázala umělý východ z bankovní krize, který vypadá škodlivě

(1),(2) Přídavná jména jsou postponována, neboť determinují podstatná jména.

(3) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno a je ve druhém stupni.

„*la definición del marco institucional*“

Překlad: definice institucionálního rámce

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

2.1.1.3 Celkové zhodnocení textu

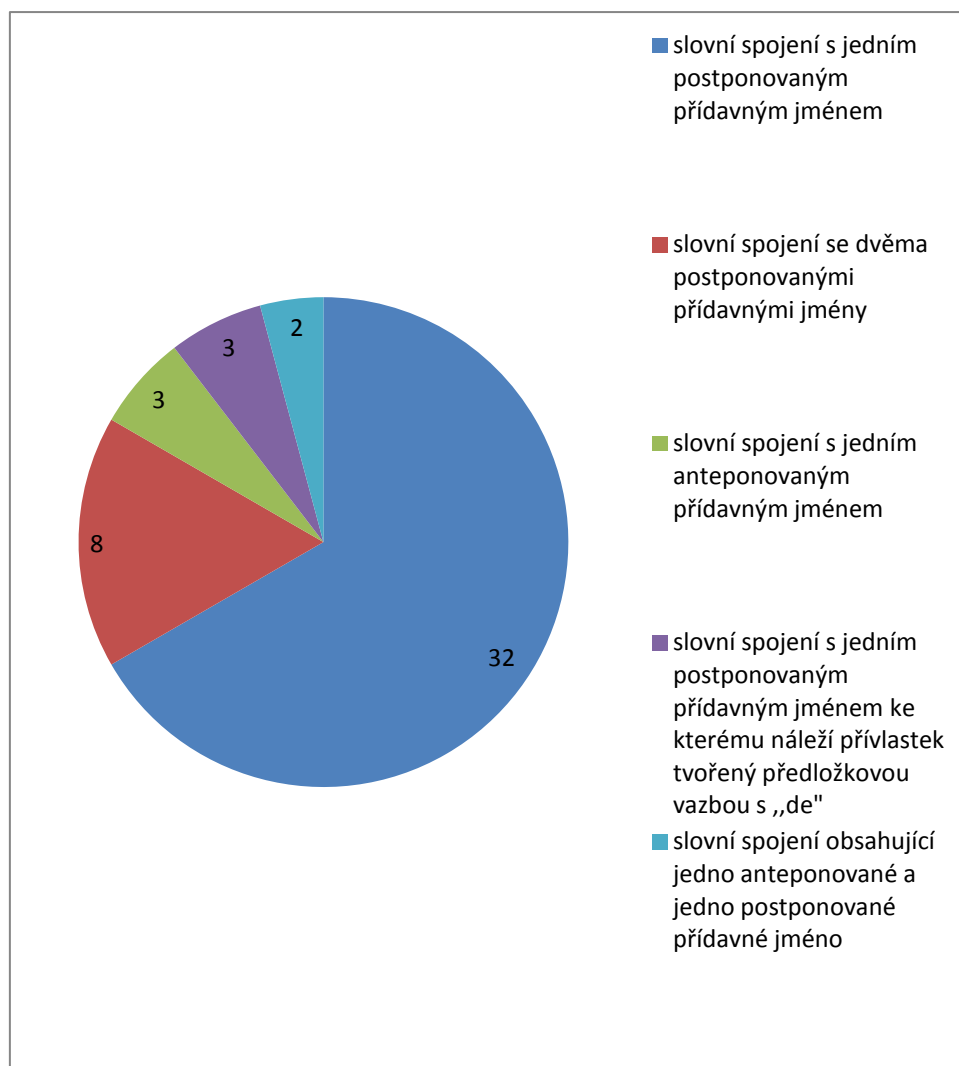
Zvolený text obsahuje 648 slov a 7 odstavců. Obsahuje celkem 48 slovních spojení s přídavnými jmény, celkem 56 přídavných jmen stojících před nebo za podstatným jménem, z nichž některá se v různých spojeních opakují. Těmi jsou přídavná jména označující zeměpisný název, např. *europeo, español, francés* či *alemán*. V textu nápadně převažují přídavná jména postponovaná. Přídavná jména tvoří záviselí na podstatném jméně 8,6 % textu. (viz graf č.1)

Tabulka 1: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	32
slovní spojení se dvěma postponovanými přídavnými jmény	8
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem	3
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlastek tvořený předložkovou vazbou s „de“	3
slovní spojení obsahující jedno anteponované a jedno postponované přídavné jméno	2

Zdroj: El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-10-28].
Dostupné z:
http://www.elpais.com/articulo/opinion/Castigo/crecimiento/elpepuopi/20111028elpepiopi_1/Tes

Graf č.1.: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

Zdroj: El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-10-28].
Dostupné z:
http://www.elpais.com/articulo/opinion/Castigo/crecimiento/elpepuopi/20111028elpepiopi_1/Tes

2.1.2 Destacar Europa⁸

2.1.2.1 Shrnutí článku

Pokud shrneme obsah článku, z něhož jsou vybrána následující slovní spojení obsahující přídavná jména, zjistíme, že hlavním cílem je sdělit čtenáři podrobnosti o finanční krizi ve Španělsku a v Itálii. Obě středozezemní země mají velký veřejný dluh. Text hodnotí, proč k tomu došlo a jaké by z této situace mohlo být východisko, aby nedošlo ke kolapsu ekonomik. Především rozvažuje možnosti na získání dostatečného obnosu peněz.

2.1.2.2 Jednotlivá slovní spojení obsahující přídavné jméno

„la cuestión greco-italiana“

Překlad: řecko-italská otázka

Přídavná jména jsou postponována. Přičemž povaha slov způsobuje, že mezi ně bude vložena pomlčka a první přídavné jméno bude pozměněno z „griego“ na „greco“.

„Las crisis gubernamentales desencadenadas en Grecia y en Italia “

Překlad: Vládní krize rozpoutané v Řecku a v Itálii. Za podstatným jménem jsou dvě anteponovaná přídavná jména. Pořadí přídavných jmen je určen podle toho, že na druhé přídavné jméno - *desencadenado*- jsou vázána další podstatná jména - *en Grecia y en Italia*-.

„la precaria gestión“

Překlad: chatrné vedení. Jedná se o anteponované přídavné jméno. Fakt, že zmíněné vedení je chatrné, nejisté je subjektivní postoj.

„la crisis económica“, „la crisis europea“

Překlad: ekonomická krize, evropská krize. V obou případech jsou postponované přídavné jméno, blíže určují podstatné jméno, změna přídavného jména by změnila význam podstatného jména. V překladu do češtiny stojí adjektivum před podstatným jménem.

⁸Castigo al crecimiento, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-15]. Dostupné z: http://elpais.com/diario/2011/11/15/opinion/1321311601_850215.html

„ ...deudas soberanas (1)han atascado a su vez la hoja de ruta de la UE diseñada(2) en las cumbres de julio y ratificada(3) y ampliada(4) en las de final de octubre.“

Překlad: svrchované dluhy zabránily dalšímu pokračování plánované cesty navržené Evropskou unií na summitu v červenci a ratifikovanou a rozšířenou na konci října.

(1) Je to postponované přídavné jméno, fakt, že dluh je svrchovaný je objektivní hodnocení situace.

(2) Je to postponované přídavné jméno, ovšem s tou výjimkou, že mezi podstatným a přídavným stojí další slova. Slovo „*diseñada*“ závisí na podstatném jméně „*la hoja*“. Mezi jsou vložena 2 podstatná jména s předložkovou vazbou „*de*“.

(3) , (4) Závisí na stejném podstatném jméně – *la hoja*-, i když mezi ním a podstatným jménem ,na němž závisí, jsou čtyři jiná podstatná jména.

„ Cumbres que precisamente tenían por objeto más inmediato(1) resolver la ruina exponencial (2)...“

Překlad: Summitu, jejichž nejvíce bezprostředním cílem bylo vyřešit postupný propad...

(1) Přídavné jméno postponované ve druhém stupni. Vztahuje se k podstatnému jménu „*objeto*“. Druhý stupeň je v tomto případě tvořen příslovcem „*más*“.

(2) Přídavné jméno je postponované. Specifikuje význam podstatného jména.

„los precios de los bonos públicos(1) de ambos países mediterráneos(2)“

Překlad: ceny státních dluhopisů obou středozezních moří.

(1) Přídavné jméno je postponované. Jedná se o ustálené slovní spojení.

(2) Přídavné jméno je postponované. Blíže specifikuje, o které země se jedná. Slovo, které předchází podstatné jméno „*ambos*“ je zájmeno.

„Fondo de Estabilidad Financiera“

Překlad: Evropský fond finanční stability.

Přídavné jméno je postponované. Jedná se o název. Mezi adjektivum a substantivum je vloženo podstatné jméno s předložkovou vazbou *de*.

„la solución definitiva“

Překlad: konečné řešení.

Je to postponované přídavné jméno. Specifikuje podstatné jméno.

„las buenas intenciones“

Překlad: dobré úmysly.

Přídavné jméno je anteponované. Jedná se o subjektivní pohled autora textu.

„al borde del colapso financiero“

Překlad: na pokraji finančního zhroutilí.

Přídavné jméno je postponované. Determinuje podstatné jméno.

„deuda español“

Překlad: španělský dluh.

Přídavné jméno je postponované. Určuje, že zmíněný dluh je španělský.

„un nivel récord“

Překlad: rekordní úroveň

Přídavné jméno je postponováno. Specifikuje podstatné jméno.

„432 puntos básicos“

Překlad: 432 základních bodů.

Přídavné jméno je postponováno. Blíže určuje podstatné jméno, na němž závisí.

„El perjuicio de los relevos de Papandreu y Berlusconi (salvadas sean sus distintas(1) calidades personales(2))...“

Překlad: Škody způsobené již vystřídánými Papandreemí a Berlusconiem (ať jsou blahorečeny jejich rozdílné povahy)...

(1) Je anteponovaným přídavným jménem, neboť se jedná o subjektivní hodnocení situace.

(2) Na podstatné jméno se toto postponované přídavné jméno váže spolu s anteponovaným přídavným jménem. Determinuje podstatné jméno.

„ha sido de gran alcance“

Překlad: mají velký dopad

Přídavné jméno je anteponované a apokopované, tedy zkrácené. Z přídavného jména „grande“ dostaneme zkrácením „gran“, k čemuž dochází u některých přídavných jmen stojících před podstatným jménem. Přídavné jméno grande může měnit význam podle toho, zda stojí před nebo za podstatným jménem. V tomto případě má význam velký - velký významem.

„Una estrategia europea(1) laboriosamente trenzada(2) ha quedado desarbolada“

Překlad: Složitě zamotaná evropská strategie zůstává poražena.

(1) Přídavné jméno je postponováno, neboť ovlivňuje význam podstatného jména.

(2) Na totéž podstatné jméno se váže i druhé přídavné jméno, které je též ze stejného důvodu postponováno a zároveň se na toto přídavné jméno váže příslovce, které stojí mezi oběma postponovanými přídavnými jmény.

„Ahora lo más urgente es culminar los procesos de normalización institucional(1)l en ambos países y de tranquilización del escenario europeo(2)...“

Překlad: Nyní to nenaléhavější je, vyřešit proces formální normalizace v obou zemích a uklidnění evropského scénáře...

(1), (2) Přídavné jméno je postponováno, blíže určuje význam přídavného jména.

Mezi přídavným jménem a podstatným jménem stojí podstatné jméno s předložkovou vazbou „de“.

„ Es una tarea compleja(1), porque abarca desde el problema de la deuda periférica al de la recapitalización bancaria(2); desde la sequía del crédito a la dotación del fondo de rescate“

Překlad: Je to složitý úkol, protože zahrnuje od problém vedlejšího dluhu až k bankovní rekapitalizaci; od nulových úspor až k dotacím ze záchranného fondu.

(1), (2) Přídavné jméno je postponováno, blíže určuje řídicí podstatné jméno.

V této větě stojí za povšimnutí velké množství podstatných jmen s předložkovou vazbou de.

„Todo ello, complicado(1) por una fase económica(2) de estancamiento“

Překlad: Všechno toto, zkomplikované jednou fází ekonomického zastavení...

(1) Přídavné jméno závisí na podstatném jméně zastoupeném zájmeny „todo ello“ Je to přídavné jméno postponované.

(2) Postponované přídavné jméno, specifikuje přídavné jméno.

„los peligros sociales de esta crisis“

Překlad Společenské nebezpečí této krize.

Přídavné jméno je postponované, determinuje podstatné jméno. S řídicím podstatným jménem se shoduje v rodě a čísle. Na stejném podstatném jméně závisí další vazba připojená předložkou *de*.

„el malestar ciudadano(1), terrenos propicios(2) para el ultranacionalismo xenóforo(3) y el populismo“

Překlad: občanské nepokoje, vhodné místo pro xenofobní šovinismus a populismus

(1),(2),(3) Přídavné jméno je postponováno. Determinuje podstatné jméno.

„los alumnos discolos(1) o menos capacitados(2)“

Překlad: nevychovaní nebo méně vzdělaní žáci

(1) Přídavné jméno je postponované. Je v množném čísle, stejně jako podstatné jméno, nastává zde shoda v čísle.

(2) Stojí ve slovním spojení jako druhé přídavné jméno. Je také postponované a je v druhém stupni. Stejně jako první adjektivum je v množném čísle. Shoda tedy nastává v obou přídavných jménech.

„El estancamiento subraya la insuficiencia de la política económica(1) de génesis alemana(2), circunscrita(3) a la austeridad.“

Překlad: Stagnace podtrhuje nedostatečnou německou politiku, připisovanou jejich strohosti.

Toto je zajímavý příklad, protože mezi dvě přídavná jména, která jsou závislá na jednom podstatném jméně, je vloženo celé slovné spojení podstatného a přídavného jména a čárka.

(1),(2) Přídavné jméno je postponované, determinují podstatné jméno.

(3) Přídavné jméno je postponováno. Je závislé na podstatném jménu *„política“*. Postponované je ze dvou důvodů, je na něho vázáno další podstatné jméno (*a la austeridad*) a celé toto spojení blíže určuje řídicí podstatné jméno (*política*).

„la demanda en los países susceptibles“

Překlad: žádost v závislých státech

Přídavné jméno je postponované, blíže určuje, o které země se jedná .
Adjektivum se shoduje se substantivem v množném čísle.

„*el proyecto franco-alemán de diseñar la Europa del futuro*“

Překlad: francouzsko-německý projekt, který nastiňuje Evropu budoucnosti

Přídavná jména jsou zde dvě. Obě jsou postponovaná. Jejich pořadí je určeno ustáleným používáním těchto dvou slov. První z nich –*franco-* je ve zkrácené verzi ze slova *francés*.

„*rapidez decisoria*“

Překlad: rozhodovací rychlost

Přídavné jméno je postponované. Determinuje podstatné jméno.

„*un camino consagrado y aceptable*“

Překlad: posvěcená a přijatelná cesta

Přídavná jména jsou postponovaná, obě mají stejnou významovou váhu.
Jejich pořadí určuje fonetika, tedy která z variant zní lépe.

„*la cooperación reforzada*“ (1)

Překlad: upevněná spolupráce

„*dejar la puerta abierta*“ (2)

Překlad: nechat otevřené dveře

„*la fiscalidad empresarial*“ (3)

Překlad: daňové zatížení podniku

(1), (2), (3) Přídavná jména jsou postponována, determinují podstatné jméno.

„*las tasas bancarias*“ (1)

Překlad: bankovní poplatky

„*acudir a procedimientos externos al Tratado de Lisboa*“ (2)

Překlad: přistoupit na vnější procesy jednání o Lisabonské smlouvě.

(1), (2) Přídavná jména jsou postponovaná a v množném čísle. Shodují se s podstatným jménem v čísle.

„*abocar a una fractura interna generalizada*“

Překlad: vyústit v zásadní vnitřní neshodu

Přídavná jména jsou postponována. V překladu do češtiny můžeme pozorovat zrcadlový překlad. Adjektivum které je ve španělštině jako

druhé za podstatným jménem, je v češtině jako první před podstatným jménem.

2.1.2.3 Zhodnocení postavení přídavných jmen v článku „Destacar Europa“

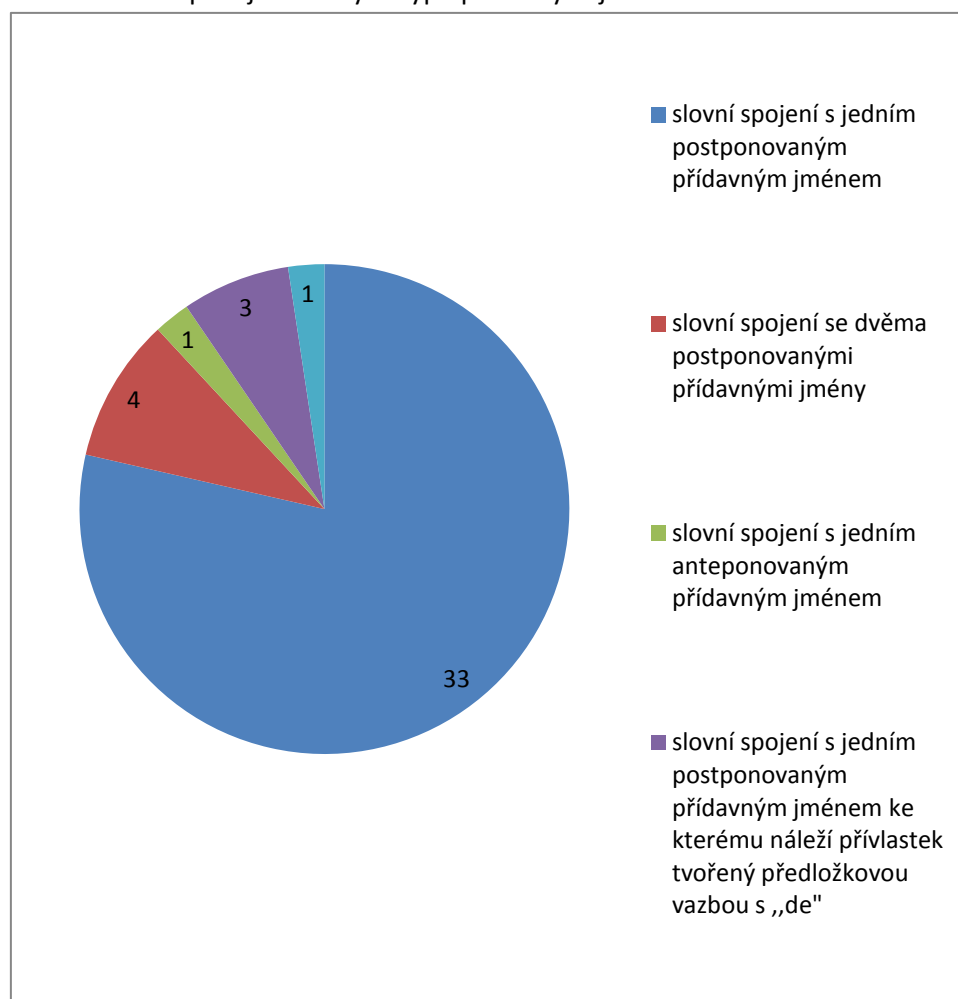
Článek obsahuje 485 slov, skládá se z 5-ti odstavců. Počet slovních spojení, která obsahují přídavné jméno, nebo více přídavných jmen je 44. Celkem 46 přídavných jmen. Přídavná jména tvoří 9,5 % textu.

Tabulka 2: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	33
slovní spojení se dvěma postponovanými přídavnými jmény	4
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem	1
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlástek tvořený předložkovou vazbou s „de“	3
slovní spojení obsahující jedno anteponované a jedno postponované přídavné jméno	1

Zdroj: Castigo al crecimiento, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-15]. Dostupné z: http://elpais.com/diario/2011/11/15/opinion/1321311601_850215.html

Graf 2.: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

Zdroj: Castigo al crecimiento, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-15]. Dostupné z: http://elpais.com/diario/2011/11/15/opinion/1321311601_850215.html

2.2

2.2.1 Desconfianza en el euro⁹

2.2.1.1 Shrnutí obsahu článku

Ve článku se jedná o financování dluhu evropských států. Německo tvrdí, že evropské státy, jako je Španělsko, Itálie nebo Francie a další

⁹ Desatascar Europa, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-26]. Dostupné z: http://www.elpais.com/articulo/opinion/Desconfianza/euro/elpepuopi/20111126elpepiopi_1/Tes

státy s tímto problémem, by měly financovat snížení tohoto dluhu z fondu, který by zřídily a přispívat do něj ze státního rozpočtu. Jiní se domnívají, že dluh by měl být financován pomocí investorů, ale Angela Merkel, kancléřka Spolkové republiky Německo se domnívá, že by se nejdříve měl vyzkoušet zmíněný fond, neboť investoři požadují úroky.

2.2.1.2 *Jednotlivá slovní spojení obsahující přídavné jméno*

„la deuda italiana“, „un plan europe“, „ un interés superior“

Překlad : italský dluh, evropský plán, nejvyšší úrok

V těchto třech případech se jedná o postponovaná přídavná jména. Determinují podstatné jméno a shodují se v jednotném čísle.

„la activa(1) gestión inicial(2)“

Překlad: počáteční aktivní vedení

K podstatnému jménu se váže jedno postponované a jedno anteponované přídavné jméno.

(1) Přídavné jméno je anteponované, neboť blíže nespecifikuje podstatné jméno, jde o subjektivní výraz, fakt, že vedení bylo aktivní není objektivní zhodnocení situace.

(2) Přídavné jméno je postponované, neboť specifikuje přídavné jméno.

„ los inversores siguen elevando los costes de los países llamados(1) periféricos(2)“

Překlad: investoři zvedají náklady takzvaných periferních zemí

Zde stojí za povšimnutí, jak se slova na sebe postupně vážou, přičemž začátek řetězu začíná u slova „inversores“. Slovo, k němuž se vážou dvě postponovaná přídavná jména je k řídícímu připojeno předložkou „de“. Přídavná jména jsou , stejně jako podstatné jméno, v množném čísle. V překladu do češtiny zde nepozoruje zrcadlový překlad.

(1) První přídavné jméno stojí za podstatným jménem a na prvním místě právě proto, že to jeho význam vyžaduje.

(2) Postponované jméno blíže určuje podstatné jméno, proto je postponované.

„una fuerte desconfianza“

Překlad: silná důvěra.

Přídavné jméno je anteponované, neboť nespecifikuje přídavné jméno. Je to subjektivní náhled na zhodnocení vlastnosti podstatného jména.

„la gestión política de la crisis“

Překlad: politické vedení krize.

Přídavné jméno je postponováno, blíže určuje podstatné jméno. Zároveň je na toto slovní spojení vázáno další podstatné jméno pomocí předložkové vazby „de“

„...el castigo a España, Francia, Italia o los países intervenidos(1) procede de la incapacidad europea(2) para mutualizar la deuda y dotarse de un Tesoro propio. (3)“

Překlad: trest Španělsku, Francii, Itálii nebo zapojeným zemím vychází z evropské neschopnosti vyřešit dluhy ze vnitř a dotovat je z vlastní pokladny.

(1) Přídavné jméno je postponováno. Blíže určuje podstatné jméno. Shoduje se s podstatným jménem v množném čísle.

(2) Přídavné jméno je postponováno, určuje zeměpisnou polohu, což je specifikování podstatného jména.

(3) Přídavné jméno je postponováno. Specifikuje podstatné jméno.

„una política de cuarentena de los países afectados“

Překlad: politika čtyřicátých let postižených zemí.

Přídavné jméno je postponované, shoduje se s podstatným jménem v množném čísle. Přídavné jméno specifikuje podstatné jméno.

„intereses superiores“

Překlad: nejvyšší úroky.

Přídavné jméno je postponované, shoduje se s podstatným v množném čísle.

„Es una carga pesada(1) ...en el caso de Italia es tanto más grave(2)“

Překlad: Je to složitý problém...v případě Itálie ještě těžší.

(1) Přídavné jméno je postponováno, blíže určuje podstatné jméno.

v prvním případě. Přídavné jméno je ve druhém stupni.

„a corto plazo“

Překlad: krátkodobě.

V překladu do češtiny se překládá jedním slovem. Přídavné jméno je anteponované, jedná se o ustálené spojení.

„ la austeridad necesaria para estabilizar“

Překlad: potřebná odměřenost.

Přídavné jméno je postponované. Důvod proč stojí za podstatným jménem je, že na něm závisí další slova.

2.2.1.3 Zhodnocení postavení přídavných jmen v článku „*Desconfianza en el euro*“

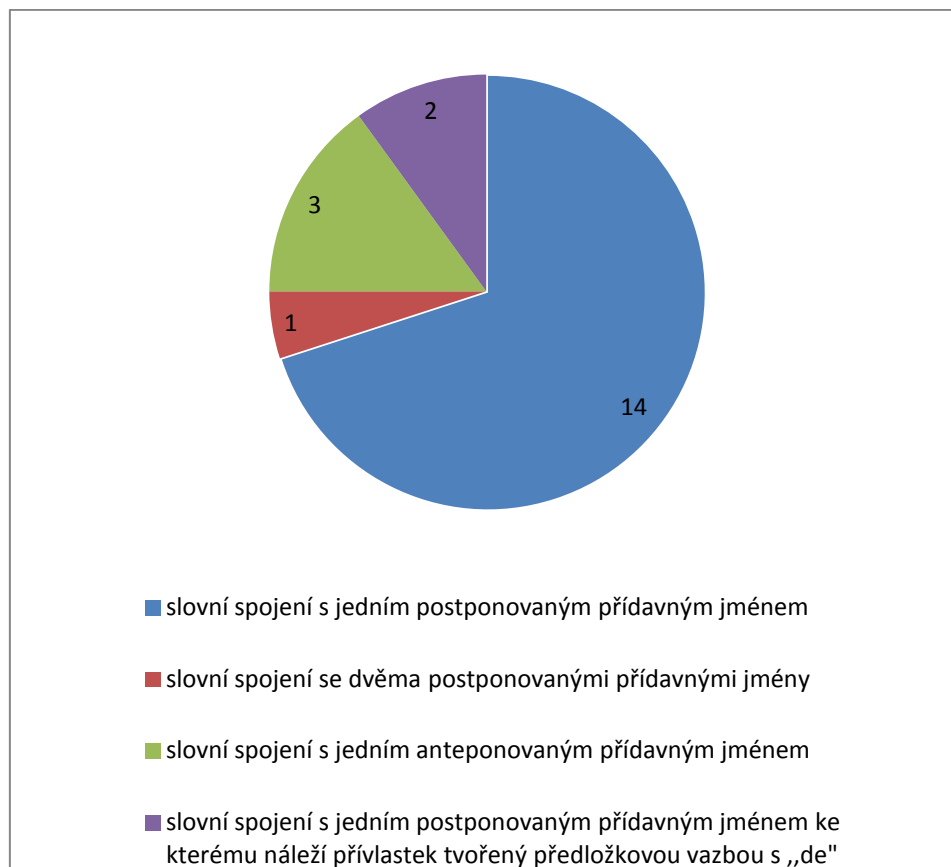
Článek se skládá z 554 slov, 4 odstavců. Počet přídavných jmen je 21 a počet spojení obsahující přídavná jména nebo přídavné jméno je 20
Přídavná jména tvoří 3,8 % z textu.

Tabulka 3: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	14
slovní spojení se dvěma postponovanými přídavnými jmény	1
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem	3
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlástek tvořený předložkovou vazbou s „de“	2

Zdroj: : Desatascar Europa, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-26]. Dostupné z: http://www.elpais.com/articulo/opinion/Desconfianza/euro/elpepuopi/20111126/elpepiopi_1/Tes

Graf 3: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

Zdroj: Desatascar Europa, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-26]. Dostupné z: http://www.elpais.com/articulo/opinion/Desconfianza/euro/elpepuopi/20111126elpepiopi_1/Tes

2.3 Un juez, un voto y otras reformas¹⁰

2.3.1 Shrnutí obsahu článku

Článek pojednává o reformě Nejvyššího soudního dvora. Zvažuje nevýhody starého režimu, stejně jako problémy nového možného režimu.

¹⁰ Diego Íñiguez , Un juez, un voto y otras reformas, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/02/13/opinion/1329162174_627739.html

2.3.2 Jednotlivá slovní spojení obsahující přídavné jméno

„ *Es difícil oponerse a una reforma del Consejo del Poder Judicial(1) con argumentos teóricos(2).*“

Překlad: Je těžké nesouhlasit s reformou Rady soudní moci v teoretických otázkách.

(1) Přídavné jméno je postponováno, jedná se o název.

(2) Přídavné jméno jsou postponováno, determinuje podstatné jméno.

„*El equilibrio constitucional*“

Překlad: ústavní rovnováha

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„*el Consejo General del Poder Judicial*“

Překlad: Nejvyšší soudní dvůr

Přídavná jména jsou postponována, jedná se o název. První přídavné jméno je rozvíjeno dalším slovním spojením připojeným předložkou „*de*“.

„*bloques cercanos a los partidos*“

Překlad: skupiny podobné týmům

Přídavné jméno je postponováno, neboť je nadále rozvíjeno dalším podstatným jménem.

el Consejo así nombrado

Překlad: Rada tímto jmenovaná

Přídavné jméno je postponováno, neboť neterminuje podstatné jméno.

„*los cargos judiciales*“

Překlad: soudní poplatky

Přídavné jméno je postponováno, determinuje podstatné jméno. Pozorujeme zde shodu v podstatného jména s přídavným v množném čísle.

„*los antiguos consejos(1) del Antiguo Régimen(2)*“

Překlad: staré rady minulého režimu

(1) Přídavné jméno je anteponované, neboť nespecifikuje přídavné jméno. Je to subjektivní náhled na zhodnocení vlastnosti podstatného jména.

(2) Slovní spojení rozvíjí předchozí slovní spojení, jsou spojeny pomocí předložky „de“. Přídavné jméno je zde anteponováno ze stejného důvodu jako u předchozího případu.

„nuevos campos y recursos“

Překlad: nové oblasti a prostředky

Přídavné jméno je anteponované, neboť to vyžaduje jeho začlenění do věty. Závisí na něm dvě podstatná jména, obě v množném čísle.

„en los seres vivos“

Překlad: v opravdových lidech

Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno. Shodují se spolu v množném čísle.

„su misión constitucional“

Překlad: jeho ústavní poslání

Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno.

„en los casos difíciles(1) por su relevancia social, política o moral (2)“

Překlad: Ve složitých případech sociálního, politického nebo morálního charakteru

(1)Přídavné jméno jsou postponováno, neboť determinuje podstatné jméno.(2)Na podstatné jméno se vážou 3 postponovaná přídavná jména, všechna determinují podstatné jméno.

„impulsar una cultura de la independencia judicial“

Překlad: podpořit kulturu nezávislého soudnictví

Přídavné jméno je zde postponované, determinuje podstatné jméno, přičemž se podstatné jméno s tímto postponovaným přídavným jménem váže na podstatné jméno „cultura“ pomocí předložky „de“

„el reaccionarismo consecuente“

Překlad: následné zpátečnictví

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„una representación plural(1) de los jueces, asociados(2) o no“

Překlad: zastoupení více soudci, přidružených nebo ne

(1)Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Je dále rozvíjeno podstatným jménem, které je připojeno předložkou „de“.

(2) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Je dále rozvíjeno podstatným jménem. Závisí na podstatném jméně „jueces“.

„la independencia judicial(1) en los inevitables conflictos(2) con otros poderes dignificados (3) (ministros, consejeros autonómicos, alcaldes), eficientes (partidos, medios, lobbies)“

Překlad: soudní nezávislost v nevyhnutelných konfliktech s ostatními zmocněnci (ministři, nezávislí členové rad, starostové), výkonná moc (politické strany, média, lobbisté)

(1) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

(2) Přídavné jméno je anteponované, neboť jde o subjektivní hodnocení dané situace. S podstatným jménem se shoduje v množném čísle.

(3) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Jedná se o ustálené slovní spojení. Podstatné s přídavným jménem se shoduje v množném čísle.

„Será inútil(1) si busca sólo distraer al respetable de otros problemas más importantes(2)“

Překlad: Bylo by zbytečné hledat pouze vážné rozptýlení jiných více důležitých problémů.

(1) Není přídavné jméno, nezávisí na podstatném jméně.

(2) Na podstatné jméno se váže zájmeno ve funkci přídavného jména anteponovaného a dále přídavné jméno postponované ve druhém stupni. Všechna ohebná slova tohoto slovního spojení se shodují v množném čísle a osobě.

„el atraso del sistema jurisdiccional(1), la crisis económica(2), la decadencia de Europa...“

Překlad: zpoždění soudního systému, ekonomická krize, úpadek Evropy...

(1),(2) Přídavná jména jsou postponovaná, neboť determinují podstatné jméno, na které se vážou.

„... Y perjudicial(1) si su resultado es una nueva(2) decepción, ...“

Překlad:...A škodlivý pokud jeho pokud by jeho výsledek bylo nové zklamání,...

(1) Jedná se stejný případ jako v minulém příkladu v části (1).

(2) Přídavné jméno je anteponované. Jeho postavení rozhoduje i o významu.

„...es el principal problema de la justicia en España“

Překlad: ... je to základní problém španělské justice.

Přídavné jméno je anteponované, neboť se jedná o subjektivní hodnocení situace. Na podstatné jméno se váže další část věty, která je připojena předložkou „de“.

„órgano con poderes muy limitados“

Překlad: orgány s hodně omezenými pravomocemi

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

Přídavné jméno je v množném čísle, čímž se shoduje s podstatným jménem a je ve druhém stupni.

„influencias perniciosas“

Překlad: škodlivá ovlivnění

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„los tres poderes clásicos“

Překlad: tři klasická práva

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

S podstatným jménem se shoduje v množném čísle.

„el principal problema de la justicia en España“

Překlad: hlavní problém španělské justice

Přídavné jméno je anteponované. Jedná se o subjektivní hodnocení situace.

„sistema jurisdiccional“

Překlad: jurisdikční systém

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„otros puestos judiciales, institucionales o políticos“

Překlad: jiné soudní, institucionální nebo politická místa

Jako první je zájmeno ve funkci anteponovaného přídavného jména.

Následují tři postponovaná přídavná jména, která determinují podstatné jméno.

„problemas organizativos y de (des)legitimación“

Překlad: organizační problémy a problémy s (ne)uzákoněním

Obě přídavná jména jsou postponována, neboť determinují podstatné jméno. Druhé přídavné jméno má nevyjádřené podstatné jméno, ale lze ho vyvodit z předchozího kontextu.

„un órgano integrado“

Překlad: Začleněné orgány

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„decisiones ágiles“, „instrumentos efectivos“

Překlad: pružná rozhodnutí, efektivní nástroje

Přídavné jména jsou postponována, neboť determinují podstatná jména.

„los tribunales superiores“

Překlad: nejvyšší soudy

Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno.

„...ayudar a los jueces atrapados(1) en la vorágine de los casos sensacionales o polémicos(2).“

Překlad: pomoci soudcům chyceným ve zmatku senzačních a sporných případům

(1) Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno

(2) Přídavná jména jsou postponována a nezávisle na sobě determinují podstatné jméno. Mezi přídavnými jmény je vylučovací poměr.

„cargos judiciales“, „la política judicial“

Překlad: soudní poplatky, soudní politika

Přídavná jména jsou postponována. Determinuje podstatné jméno.

„en todas las Administraciones públicas españolas(1) se extiende un aconstitucional(2) principio de confianza“

Překlad: ve všech španělských veřejných administrativních záležitost vydává nekonstituční princip důvěry

(1) Na podstatné jméno se vážou dvě postponovaná přídavná jména, která se s přídavným shodují v množném čísle.

(2) Přídavné jméno je anteponované. Jedná se o subjektivní pohled na situaci.

„un coste terrible“

Překlad: velice vysoké náklady

Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno.

„Los órganos judiciales más representativos son más integradores“

Překlad: soudní orgány, které jsou více reprezentativní jsou ty více začleněné

Tato přídavná jména nezávisí přímo na podstatném jméně, jedná se o jmenou část přísudku.

„ El sistema actual(1) ha beneficiado a dos asociaciones, la más grande(2) y la tercera(3), cercanas(4) a los partidos mayoritarios(5) – cercanas(6), al menos, sus dirigentes-,... “

Překlad: Současný systém přináší prospěch dvěma sdružením, tomu největšímu a tomu třetímu, nejvíce podobným většinovým stranám, - podobným, přinejmenším, jejich vedením-,...

(1) Přídavné jméno je postponováno, determinuje podstatné jméno.

(2) Přídavné jméno je postponované, závisí na podstatném jméně „asociaciones“, jež je ve větě nahrazeno zájmenem „la“. Přídavné jméno je ve druhém stupni a neshoduje se s podstatným jménem v čísle. Podstatné jméno je v množném čísle, neboť na něm závisí více přídavných jmen.

(3) Přídavné jméno je postponované, závisí na podstatném jméně „asociaciones“, jež je ve větě nahrazeno zájmenem „la“. Přídavné jméno se neshoduje s podstatným jménem v čísle, neboť podstatné jméno je v množném čísle, protože na něm závisí více přídavných jmen.

(2,3) Přídavné jméno v tomto tvaru musí být postponované, pokud by bylo anteponované, tvar by se změnil na zkrácený tvar „gran“ (velký- svým významem, nikoliv velikostí).

(4) Přídavné jméno je postponované, závisí na podstatném jméně „asociaciones“. Mezi přídavné a podstatné jméno je vložena vsuvka. A dále je toto přídavné jméno rozvíjeno dalšími slovními druhy pomocí předložky „a“. Přídavné jméno se shoduje s podstatným v množném čísle.

(5) Přídavné jméno je postponované, determinuje podstatné jméno.

(6) Přídavné jméno je postponované. Od podstatného jména, na němž závisí („partidos“) je odděleno tak, že je vloženo do vsuvky. Jedná se tedy o druhé podstatné jméno.

„Las asociaciones no privilegiadas“

Překlad: neprivilegovaná sdružení

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno, a zároveň je dáno do záporu pomocí částice „no“.

„si hubieran superado diferencias menores(1) y se hubieran unido, convirtiéndose en la mayor(2).“

Překlad: pokud by byly bývaly překonaly menší rozdíly a pokud by se byly bývaly sjednotily ve větší

(1)Přídavné jméno je postponované. Determinuje podstatné jméno, s nímž se shoduje v množném čísle. Přídavné jméno je ve druhém stupni skloňování. Skloňuje se nepravidelně, jeho první stupeň je „pequeño“ .

(2)Závisí na podstatném jméně z předchozí věty „asociaciones“ , které je zde zastoupena zájmenem „la“. „La“ zde tedy neslouží jako prostředek pro vyjádření superlativu přídavného jména. Pokud bychom zájmeno nahradily podstatným jménem, vznikne nám „asociación mayor“. Podstatné jméno by získalo tvar singuláru.

„en sus modelos sucesivos“

Překlad: v jeho následujících modelech

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno a shoduje se s ním v množném čísle.

„ ha tenido fases peores(1), en las que ha servido de teatro secundario(2)-y a menudo atrabiliario(3)- para la lucha política general(4); y mejores(5)...“

Překlad: doteď má horší fáze, v kterých má druhotnou roli – a často popudivou- pro zásadní politický boj, a fáze lepší...

(1)Přídavné jméno je postponované, neboť neterminuje podstatné jméno a shoduje se s ním v plurálu.

(2) Přídavné jméno je postponované, neboť neterminuje podstatné jméno a shoduje se s ním v singuláru.

(3)Přídavné jméno je postponované, determinuje podstatné jméno „teatro“. Jedná se o v pořadí druhé přídavné, které se nachází ve vsuvce.

(4)Na podstatném jméně jsou závislá dvě postponovaná přídavná jména. Jsou seřazena podle objektivnosti.

(5)Přídavné jméno je postponované, závisí na podstatném jméně, „fases“, které se nachází dříve ve větě.

„..., en las que ha trabajado con razonable consenso(1) e impulsado reformas sensatas(2)“

Překlad: v nichž pracují s rozumným souhlasem nebo vyvolávají promyšlené reformy

(1)Přídavné jméno je anteponované.

(2)Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno. Podstatné s přídavným jménem se shodují v množném čísle.

„del Consejo actual“

Překlad: současné radě

Přídavné jméno je postponováno, neboť determinuje podstatné jméno.

„salud profesional de los jueces“

Překlad: pracovní zdraví soudců

„Un sistema mayoritario“

Překlad: většinový systém

Přídavné jméno je postponováno, neboť neterminuje přídavné jméno.

„Los más representativos son más integradores, facilitan acuerdos y consensos.“

Překlad: Ti více zastoupení jsou ti více zapojení, poskytují souhlasná stanoviska.

Nacházejí se zde dvě přídavná jména. Podstatné jméno, na kterém závisejí, je zde nahrazeno zájmenem „los“. Jedná se tedy o postponovaná přídavná jména.

„puede ser exquisitamente proporcional (el sistema de Alemania)“

Překlad: může být dokonale úměrný (německý systém)

Přídavné jméno je postponované. Podstatné jméno je vyjádřeno již na začátku věty a jejich vzájemnou závislost lze logicky vyvodit.

„un cuerpo electoral de cuatro mil quinientos jueces“

Překlad: volební těleso čtyř tisíc soudců.

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje přídavné jméno.

„una cámara corporativa de los jueces“

Překlad: společná komora soudců, nebo společná soudní komora

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Zároveň je dále rozvíjeno podstatným jménem, se kterým jsou spojeny předložkou „de“.

„con argumentos teóricos“

Překlad: teoretickými argumenty

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. S podstatným jménem se shodují v množném čísle.

„El equilibrio constitucional no es más perfecto porque sus miembros sean elegidos...“

Překlad: Ústavní rovnováha, není více dokonalá, protože její členové by byli vybráni...

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„El poder, nos enseñó Max Weber, es patrocinio.“

Překlad: Moc, jak nám ukázal Max Weber, je ochrana.

Přídavné jméno je postponované, závisí na zpodstatněném slovese „el poder“, které se nachází před vsuvkou, zatímco přídavné jméno se nachází za vsuvkou.

„un sistema mejor“

Překlad: lepší systém

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno, a je v komparativu.

„Un país serio(1) y bien(2) gobernado necesita jueces independientes(3) y un sistema jurisdiccional(4) eficaz(5),...“

Překlad: Poctivá země a dobré vedení potřebuje nezávislé soudce a efektivní soudní systém.

(1) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje přídavné jméno.

(2) Přídavné jméno je anteponované, neboť nedeterminuje přídavné jméno, pouze se jedná o subjektivní hodnocení situace.

(3) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje přídavné jméno.

S podstatným jménem se shoduje v množném čísle

(4),(5) Na jednom podstatném jméně závisí dvě přídavná jména. Obě přídavná jména jsou postponovaná, neboť determinují podstatné jméno.

V překladu do češtiny můžeme pozorovat zrcadlové pořadí přídavných jmen.

„los conflictos jurídicos“, „los poderes públicos „

Překlad: soudní spory; veřejná moc

Přídavná jména jsou postponovaná, neboť determinují podstatné jméno a shodují se s ním v množném čísle.

„la seguridad jurídica“

Překlad: soudní bezpečnost

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje přídavné jméno.

„Buena parte de esto no depende del CGPJ“

Překlad: dobrá strana z tohoto nezávisí na CGPJ

Přídavné jméno je anteponované, neboť nedeterminuje přídavné jméno, jedná se o subjektivní hodnocení situace. Slovní spojení je pak dále rozvíjeno pomocí předložky „de“.

„los gobiernos autonómicos“

Překlad: autonomní vlády

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Shodují se spolu v množném čísle.

„empezando por un órgano de funciones tan limitadas como...“

Překlad: počínaje orgánem s tak omezenými funkcemi jako...

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Navíc pomocí tohoto přídavného jména se srovnávají skutečnosti vazbou „tan...como“, což také napovídá, že přídavné jméno bude postponované.

„Algunos cambios pequeños(1) podrían tener un efecto considerable(2)...“

Překlad: některé malé změny mohly mít povážlivý účinek

(1) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. S podstatným jménem se shoduje v množném čísle.

(2) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. „...empeñados en su función constitucional(1), dispuestos a ser más objetivos y explícitos(2) en sus decisiones...“

Překlad: ...někteří dlužníci v ústavní funkci, ochotných být ve svých rozhodnutích co nejvíce objektivních a jasně se vyjadřující...

(1) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

(2) Nejedná se o přídavná jména, neboť nezávisí na podstatném jméně ani ničem, co by ho zastupovalo.

„las funciones razonables(1) del propio(2) Consejo“

Překlad: rozumné úkoly náležící Radě

(1) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno. Přídavné jméno se s přídavným shoduje v plurálu a je rozvíjeno dál pomocí přeložky „de“.

(2) Přídavné jméno je anteponováno a je z těchto dvou přídavných jmen to blíže podstatnému jménu, což je dáno jeho významem.

„del poder judicial“

Překlad: soudní moc

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno

2.3.2.1 Zhodnocení postavení přídavných jmen v článku „Un juez, un voto y otras reformas“

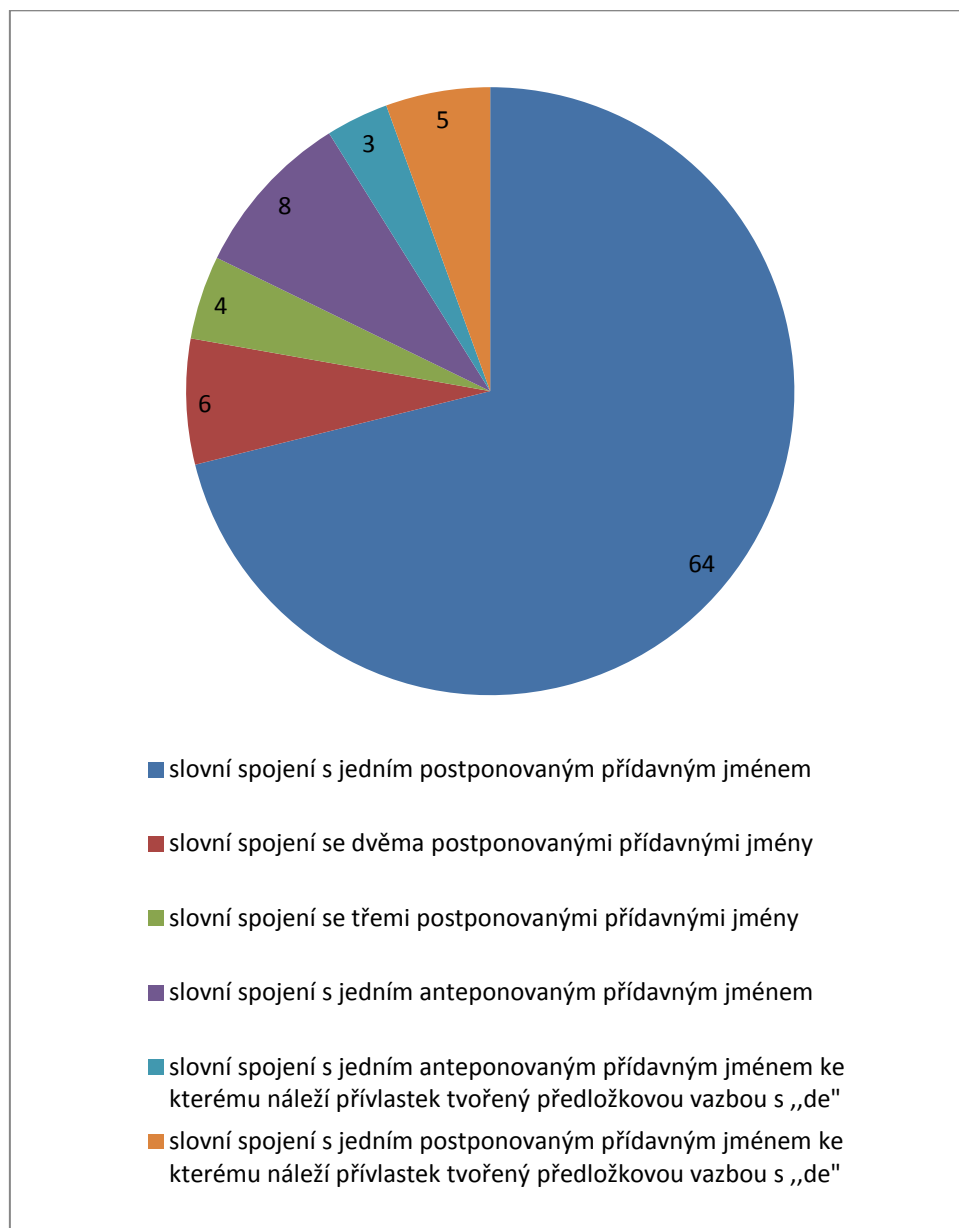
Článek se skládá z 16 odstavců, 1474 slov. Počet přídavných jmen v článku je 116 a počet slovních spojení obsahujících přídavné jméno je 90. Přídavná jména, která stojí před nebo za podstatným jménem tvoří 7,9 % textu.

Tabulka 4: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	64
slovní spojení se dvěma postponovanými přídavnými jmény	6
slovní spojení se třemi postponovanými přídavnými jmény	4
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem	8
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlastek tvořený předložkovou vazbou s „de“	3
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlastek tvořený předložkovou vazbou s „de“	5

Zdroj: Diego Íñiguez , Un juez, un voto y otras reformas, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/02/13/opinion/1329162174_627739.html

Graf 4: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

Zdroj: ÍÑIGUEZ, Diego , Un juez, un voto y otras reformas, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-02-13]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/02/13/opinion/1329162174_627739.html

2.3.3 Es duro ser discriminada¹¹

2.3.3.1 Shrnutí obsahu článku “Es duro ser discriminada”

Článek pojednává o sociálním znevýhodněním žen v pracovním prostředí a to co se týče pohlaví, tak i věku.

2.3.3.2 Jednotlivá slovní spojení obsahující přídavné jméno

„una ingenia industrial“

Překlad: průmyslová inženýrka

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„nombre ficticio“

Překlad: fiktivní jméno

Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„una importante empresa de base tecnológica en San Sebastián“

Překlad: důležitý podnik v San Sebastiánu zabývající se technologií.

Přídavné jméno je anteponované, neboť nedeterminuje podstatné jméno.

Vyjadřuje subjektivní hodnocení podstatného jména, které je dále rozvíjeno pomocí předložkové vazby „de“.

„...trabajo intenso(1) y la experiencia(2) adquirida durante tantos años, ...“

Překlad: intenzivní práce a získaná zkušenost během tolika let

(1),(2) Přídavná jména jsou postponovaná, neboť determinují podstatná jména.

la única(1) comunidad autónoma(2)

Překlad: jedinečná autonomní komunita

(1) Přídavné jméno je anteponované. Pokud by bylo postponované, měnilo by to jeho význam na „jediná“

(2) Přídavné jméno je postponované, neboť determinuje podstatné jméno.

„las mujeres cualificadas, de entre 25 y 35 años de edad“

Překlad: kvalifikované ženy ve věku mezi 25 a 35 lety

¹¹ Isabel Landa López, “Es duro ser discriminada”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L. [cit. 2012-07-03]. Dostupné z: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/03/07/paisvasco/1331151086_077967.html

Přídavné jméno je postponované, je dále rozvíjeno pomocí předložky „de“

„los últimos datos del Ministerio de Empleo“

Překlad: nejnovější údaje z Ministerstva práce

Přídavné jméno je anteponované. Pokud by bylo postponované, změnil by se jeho význam na „poslední“. Podstatné jméno je dále rozvíjeno pomocí předložky „de“.

„Muy disciplinada, ...“

Překlad: velice ukázněná

Přídavné jméno závisí na „Nerea“, tedy na jméně ženy, o které je napsán článek napsán. Logicky lze vyvodit, že přídavné jméno je postponované.

2.3.3.3 Zhodnocení postavení přídavných jmen v článku “Es duro ser discriminada”

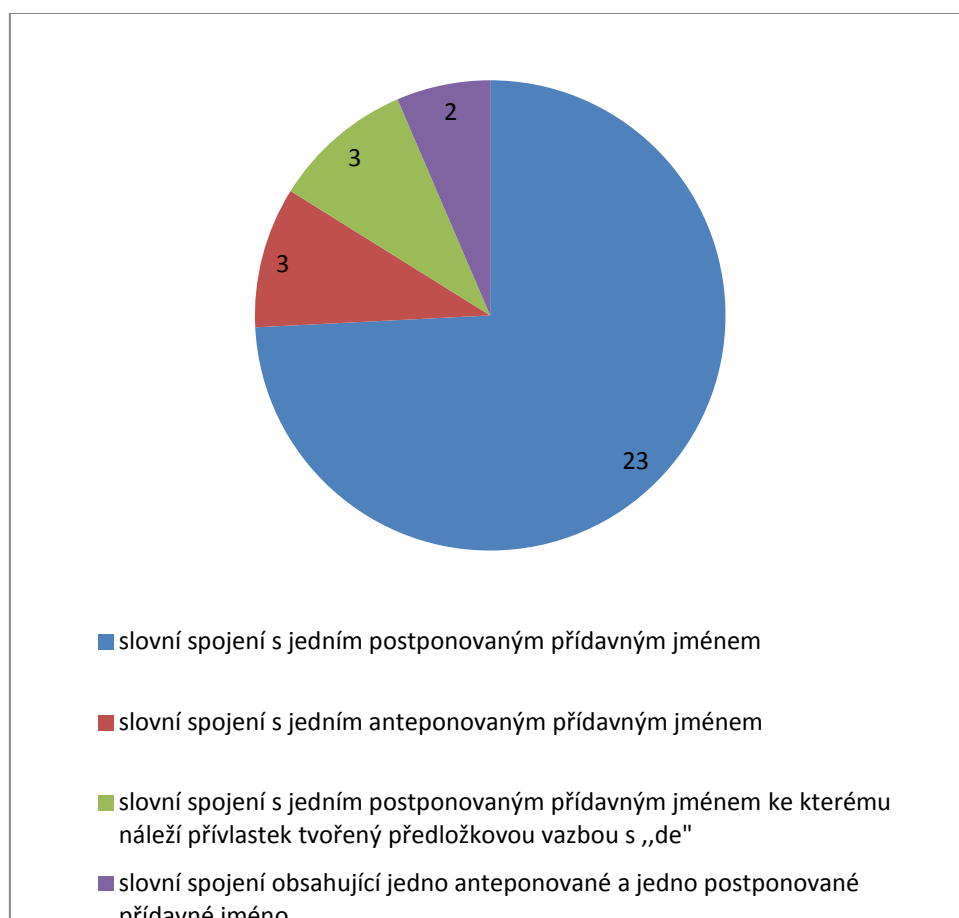
Článek obsahuje 764 a 12 odstavců. Celkový počet slovních spojení obsahující přídavná jména je 30, počet přídavných jmen je 31. Přídavná jména obsahují 4 % z textu.

Tabulka 5: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	23
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem	3
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlástek tvořený předložkovou vazbou s „de“	3
slovní spojení obsahující jedno anteponované a jedno postponované přídavné jméno	2

Zdroj: Isabel Landa López, “Es duro ser discriminada”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-07-03]. Dostupné z: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/03/07/paisvasco/1331151086_077967.html

Graf 5 : Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

Zdroj: Isabel Landa López, “Es duro ser discriminada”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-07-03]. Dostupné z: http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/03/07/paisvasco/1331151086_077967.html

2.4 „Elegir entre Washington y los Castro“¹²

2.4.1 Shrnutí obsahu článku

Článek pojednává o vztahu prezidentů z Latinské Ameriky a Spojených států k prezidentovi Kuby Fidelovi Castrovi a jeho nástupci Raúlovi Castrovi. Hlavní orázkou je, který z prezidentů je nebo byl ochoten setkat se s jedním s těchto dvou prezidentů a jak to ovlivňuje jejich politické působení.

2.4.2 Vybraná jednotlivá slovní spojení obsahující přídavné jméno

¹² Jorge Castañeda, “Elegir entre Washington y los Castro”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/03/14/opinion/1331722959_032552.html

„Por más consejos bien intencionados,…”

Překlad: Díky více dobře zamýšleným radám,...

Na podstatném jméně závisí jedno anteponované a dvě postponovaná přídavná jména. Anteponované jméno je v druhém stupni. První postponované přídavné jméno je v apokované formě, neboť na něm závisí další postponované přídavné jméno. První přídavné jméno je se s podstatným jménem neshoduje v čísle.

„en plena campaña electoral y vilipendiado“

Překlad: v plné proudu zahanbující volební kampani

Na podstatném jméně závisí dvě postponovaná přídavná jména, která jsou oddělená spojkou „y“ a jedno antepované přídavné jméno. Postponovaná přídavná jména se do češtiny překládají v zrcadlovém pořadí a před podstatné jméno.

„países miembros de la ONU“

Překlad: členské země OSN

Přídavné jméno je postponované a dále je rozvíjeno pomocí předložky „de“.

„el presidente mexicano más castrófilo“

Překlad: mexický prezident více orientovaný na Castrův režim

Na podstatném jméně závisí dvě postponovaná přídavná jména, přičemž druhé je vystupňované do druhého stupně pomocí příslovce „más“.

„la supuesta declinación del poder“

Překlad: domnělý pokles moci

Přídavné jméno je anteponované. Na podstatné jméno, na němž toto anteponované jméno závisí, je dále rozvíjeno pomocí předložky „de“.

*„la supuestamente mayor(1) independencia de varios países sudamericanos(2) frente a Estados Unidos... *“*

Překlad: údajně větší nezávislost různých jihoamerických zemí před Spojenými státy

(1) Přídavné jméno je anteponované a je ve druhém stupni. Na závisícím podstatném jméně závisí další podstatné jméno, které je připojeno pomocí předložky „de“.

(2) Na podstatném jméně závisí jedno postponované a jedno anteponované přídavné jméno.

„*...y de las supuestas reformas modernizadoras de Raúl Castro en Cuba, ...“

Překlad: ...a předpokládané reformy modernizované Raúlem Kastrem na Kubě,...

Na podstatném jméně závisí jedno anteponované a jedno postponované přídavné jméno. Na postponovaném přídavném jméně závisí další výrazy připojené pomocí předložky „de“.

„...por lo que se sabe de la visita reciente(1) del vicepresidente norteamericano(2) Joe Biden a México...“

Překlad: ...kvůli tomu, co se ví o nedávné návštěvě jihoamerického prezidenta Joe Bidena v Mexiku...

(1)Přídavné jméno je postponované a je dále rozvíjeno výrazy pomocí předložky „de“

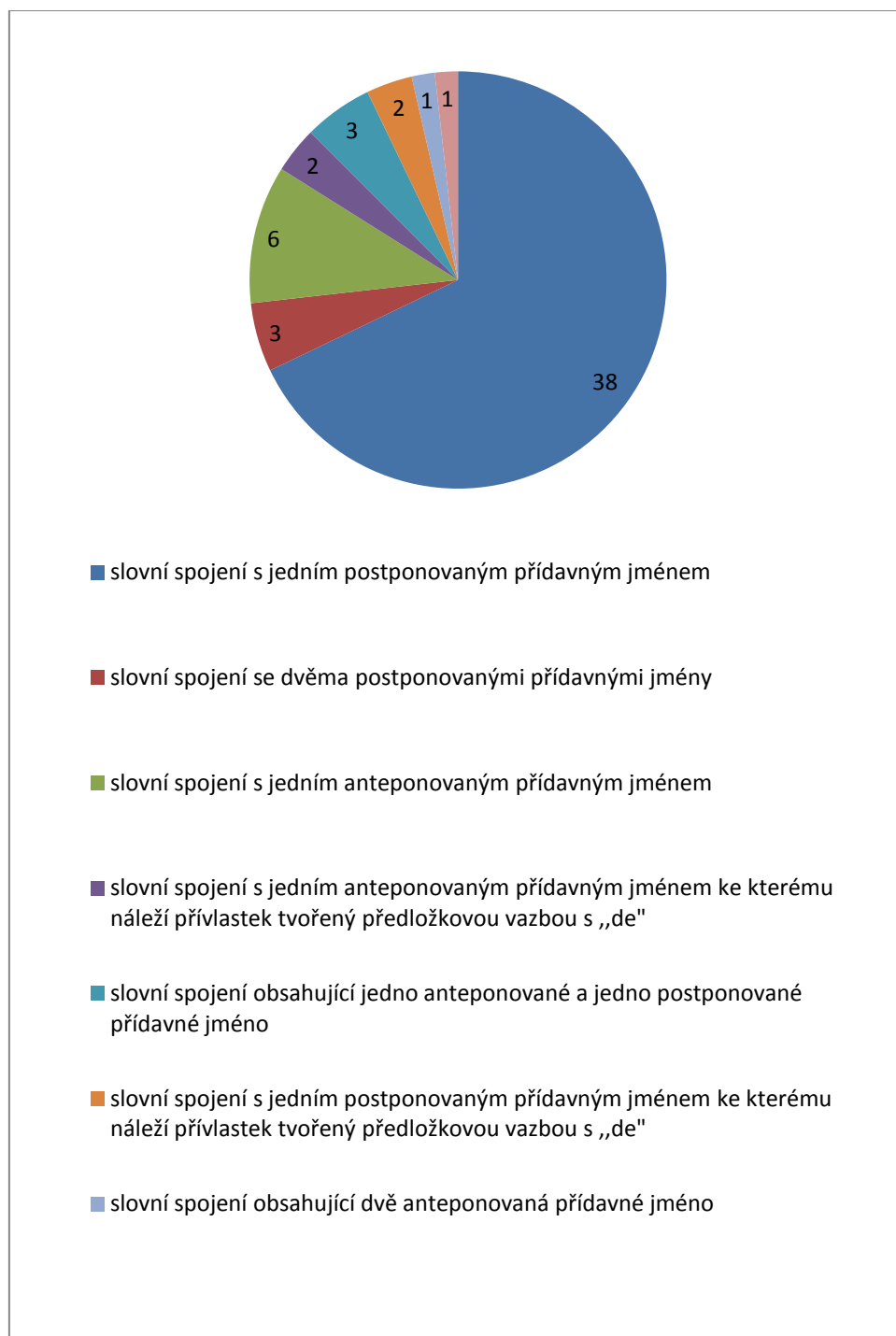
2.4.3 Zhodnocení postavení přídavných jmen v článku

Tabulka 6: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	38
slovní spojení se dvěma postponovanými přídavnými jmény	3
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem	6
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlástek tvořený předložkovou vazbou s „de“	2
slovní spojení obsahující jedno anteponované a jedno postponované přídavné jméno	3
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlástek tvořený předložkovou vazbou s „de“	2
slovní spojení obsahující dvě anteponovaná přídavné jméno	1
slovní spojení s jedním anteponovaným a jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlástek tvořený předložkovou vazbou s „de“	1

Zdroj: Jorge Castañeda, “ Elegir entre Washington y los Castro”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/03/14/opinion/1331722959_032552.html

Graf 6: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

Zdroj: Jorge Castañeda, “ Elegir entre Washington y los Castro”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-03-14]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/03/14/opinion/1331722959_032552.html

2.4.4 „Cosa Nostra“¹³

2.4.4.1 *Shrnutí obsahu článku*

Článek pojednává o korupci a vazbách mafie na vládní orgán.

2.4.4.2 *Jednotlivá slovní spojení*

V článku nejsou žádné zvláštní případy

2.4.4.3 *Zhodnocení postavení přídavných jmen v článku*

Text se skládá z 353 slov. Z toho je zde 12 přídavných jmen závisajících na podstatném jméně, což tvoří 3,4 % textu.

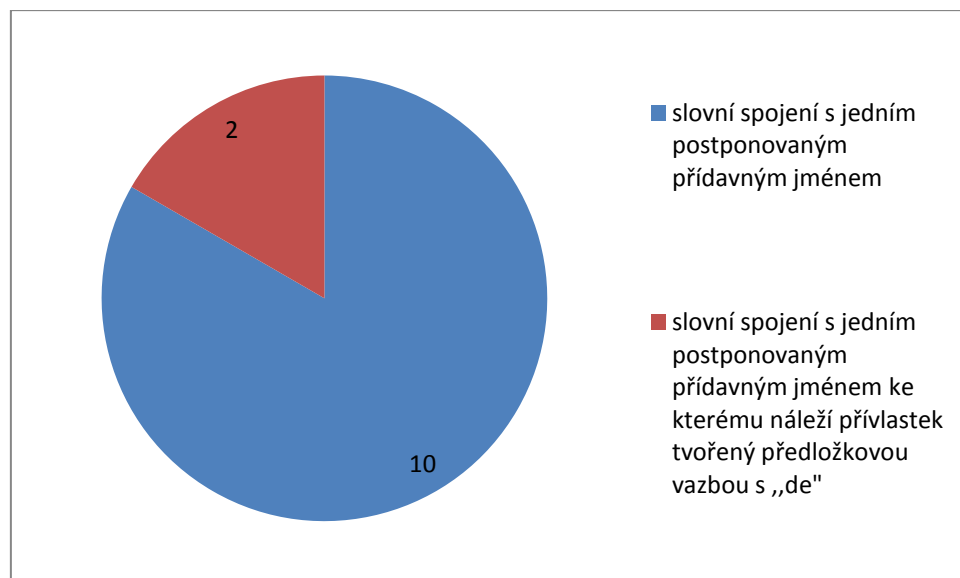
Tabulka 7: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	10
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlástek tvořený předložkovou vazbou s „de“	2

Juan José Millás, “Cosa Nostra”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/04/05/opinion/1333647632_995892.html

Tabulka 7: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

¹³ Juan José Millás, “Cosa Nostra”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/04/05/opinion/1333647632_995892.html

Zdroj: Juan José Millás, “Cosa Nostra”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-04-05]. Dostupné z: http://elpais.com/elpais/2012/04/05/opinion/1333647632_995892.html

ZÁVĚR

Texty, z kterých se vychází, obsahují 5259 slov. Počet slovních spojení obsahujících přídavná jména stojící před nebo za podstatným jménem je 298. Počet přídavných jmen stojících před nebo za podstatným jménem je 340. Přídavná jména stojící za nebo před podstatným jménem obsahují 6,47 % textu.

Nejvíce se v textech nalézají přídavná jména postponovaná, jež tvoří 39,3 % přídavných jmen stojících před nebo za podstatným jménem.

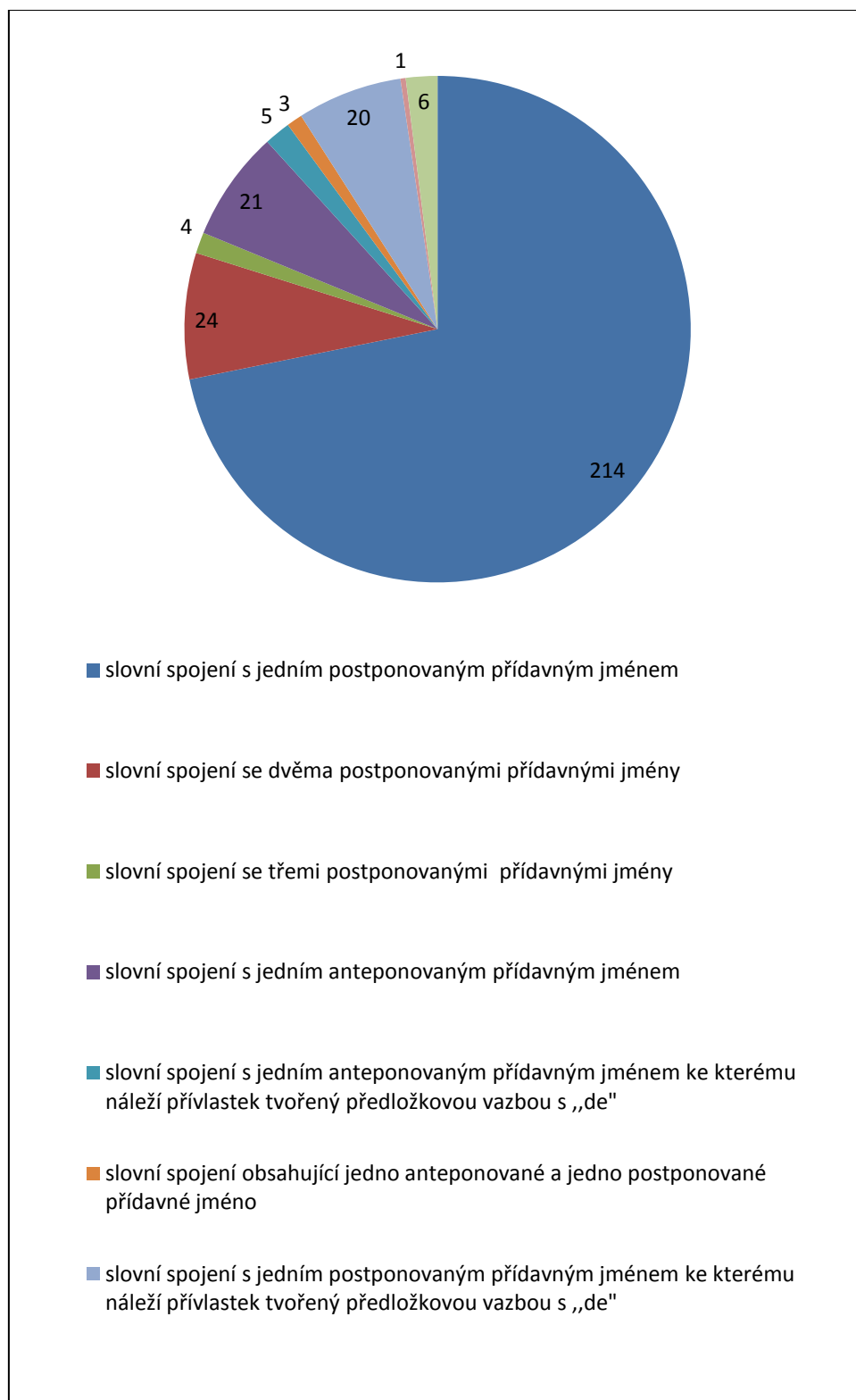
Cílem práce bylo zhodnotit četnost jednotlivých kategorií přídavného jména, což bylo splněno.

..

Tabulka 8: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textech

slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem	214
slovní spojení se dvěma postponovanými přídavnými jmény	24
slovní spojení se třemi postponovanými přídavnými jmény	4
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem	21
slovní spojení s jedním anteponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlastek tvořený předložkovou vazbou s „de“	5
slovní spojení obsahující jedno anteponované a jedno postponované přídavné jméno	3
slovní spojení s jedním postponovaným přídavným jménem, ke kterému náleží přívlastek tvořený předložkovou vazbou s „de“	20
slovní spojení obsahující dvě anteponovaná přídavné jméno	1
slovní spojení s jedním anteponovaným a jedním postponovaným přídavným jménem ke kterému náleží přívlastek tvořený předložkovou vazbou s „de“	6

Graf 8: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textech

Resumé

El objetivo de esta tesis es descubrir frecuencia de los tipos particulares de adjetivos en textos españoles de estilo periodístico. Para poder estudiar este tema, la tesina está dividida en dos partes: en la primera parte, la parte teórica, resume el contenido de capítulos sobre la posición del adjetivo de varias gramáticas españolas. El propósito de este capítulo es sumar conocimientos sobre este tema y comparar el contenido. Los manuales gramaticales que he elegido son de lingüistas checos y españoles. De entre estos, he elegido a Jiří Černý, Sylva Hamplová, Leonardo Gómez Torrego, Olga Macíková – Ludmila Mlýnková y Bohumil Zavadil – Petr Čermák.

Lo más importante de la parte teórica es conocer por qué son los particulares adjetivos postpuestos o antepuestos y cuáles son las extrañezas. Cabe señalar que existen adjetivos cuyo significado se difiere según sus posiciones ante o después de sustantivos. He citado todos ejemplos de este tipo de adjetivos de las gramáticas elegidas ya que es sólo un número limitado de ellos.

Existen las reglas generales de ante- y postposición de adjetivos. Los adjetivos postpuestos son generalmente llamados determinativos, especificativos o explicativos ya que determinan los sustantivos. Los adjetivos antepuestos se nombran también cualificativos y valoran el sustantivo subjetivamente.

Los capítulos en las gramáticas son diferente extensos. El capítulo sobre la posición de adjetivo en la gramática de Leonardo Gómez Torrego tiene dos páginas. Los adjetivos postpuestos se dividen en adjetivos de la *relación* y los del *gentilicio*. Los adjetivos antepuestos se aquí llaman explicativos.

La segunda gramática de una autora checa, de Sylva Hamplová, contiene más detalles y más ejemplos. Es escrita en checo. En este capítulo introduzco la lista de adjetivos cuyo significado se difiere según sus posiciones ante o después de sustantivos.

En tercera gramática „Moderní gramatika španělštiny“ es muy detalladamente descrito posición de dos o más adjetivos en particulares puntos.

En la gramática de Jiří Černý es el capítulo sobre adjetivos más filosófico. Se especializa en comparación de diferentes tipos de lenguas con respecto a posición de adjetivos. Afirma que hay lenguas que más usan postposición y algunas que más usan anteposición.

En la quinta gramática llamada „Velká španělská gramatika“ es muy claro, contiene muchas tablas y cortos ejemplos. La autora advierte de que en el capítulo sobre adverbios incluye todos los determinativos.

En la última gramática llamada „Sintaxis del español actual" no hay muchos ejemplos, sin que hay algo nuevo en comparación con otras gramáticas: el autor afirma que el español no es una lengua flexible en consideración a utilizado de adjetivos.

Sigue la parte práctica. Primero he escogido siete textos de página web „pais.es“ de sección „Opinión“. Estos textos podemos encontrar en suplemento de esta tesis.

De estos textos he elegido los adjetivos que se relacionan con uno o más sustantivos. Esta conexión de palabras he traducido y fundamentado. En fin de cada capítulo he creado una tabla y un gráfico de puntos, dónde he registrado cuántos tipos de fundamentales tipos de adjetivos hay en el texto. Algunas veces he elegido también sustantivos que no se relacionan con sustantivo. Sin embargo estos tipos no he incluido en los tablas y gráficos.

En el fin de la tesis he creado una tabla y un gráfico finales. Aquí he juntado todos los nueve tipos de postposición y anteposición de palabras que he encontrado en los textos y notado sus número: la conexión de palabras con un adjetivo postpuesto (214), la conexión de palabras con dos palabras postpuestas (24), la conexión de palabras con tres palabras postpuestas (4), la conexión de palabras con una palabra antepuesta (21), la conexión de palabras con una palabra antepuesta a la que pertenece

otra conexión de palabras conectadas con preposición „de“(5), la conexión de palabras que contiene un adjetivo postpuesto y un antepuesto (3), la conexión de palabras con una palabra postpuesta a la que pertenece otra conexión de palabras conectadas con preposición „de“(20), la conexión de palabras con dos palabras antepuestas (1), la conexión de palabras que contiene un adjetivo postpuesto y un antepuesto a las que pertenece otra conexión de palabras conectadas con preposición „de“(6).

En definitiva, hemos respondido a muchas preguntas que hemos citado en la parte teórica. El español no es una lengua flexiva ya que la posición de adjetivos es fija y predominan los adjetivos postpuestos.

Seznam tabulek a grafů

Tabulka 1: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

(strana: 21)

Tabulka 2: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu

(strana: 22)

Tabulka 3: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 32)

Tabulka 4: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 44)

Tabulka 5: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 47)

Tabulka 6: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 50)

Tabulka 7: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 52)

Tabulka 8: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textech (strana: 53)

Graf 1: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 22)

Graf 2: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 23)

Graf 3: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 33)

Graf 4: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 45)

Graf 5: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 48)

Graf 6: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 51)

Graf 7: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textu (strana: 53)

Graf 8: Zastoupení jednotlivých typů přídavných jmen v textech (strana: 54)

Seznam použité literatury a zdrojů

Knižní zdroje

ČERNÝ, Jiří,: Morfología española, 2.vydání, Olomouc, Univerzita Palackého v Olomouci, 2008, str. 80.-81., ISBN 978-80-244-2153-7

HAMPLOVÁ, Sylva: Stručná mluvnice španělštiny, 4.vydání, Praha : Academia, 1998, str.----, ISBN: 80-200-0552-8

MACÍKOVÁ, Olga.- MLÝNKOVÁ, Ludmila: Velká španělská gramatika., Gramática completa de la lengua española., 1. Vydání, Brno: Computer Press, a.s., 2010, str. 56.-57. , ISBN 978-80-251-2293-8

SAN JOSÉ, Valerio, DUBSKÝ, Josef, KRÁLOVÁ, Jana: Moderní gramatika španělštiny. 1.vydání, Plzeň © Nakladatelství Fraus, 1999, str.40-41 ,ISBN 80-7238-054-0

TORREGO, Leonardo Gómez: Gramática didáctica del español, Cuarta edición, Madrid: EDICIONES SM, junio 1998, s. 60.- 61., ISBN: 84-348-5440-6

ZAVADIL, Bohumil.- ČERMÁK, Petr: Mluvnice současné španělštiny:lingvisticky interpretační přístup, 1. Vydání, Praha: Karolinum, 2010, str. ----. , ISBN 978-80-246-1641-4

Internetové zdroje

Castigo al crecimiento, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-15]. Dostupné z:

http://elpais.com/diario/2011/11/15/opinion/1321311601_850215.html

Desatascar Europa, El País [online]. 2011, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2011-11-26]. Dostupné z:

http://www.elpais.com/articulo/opinion/Desconfianza/euro/elpepuopi/20111126elpepiopi_1/Tes

ÍÑIGUEZ , Diego: Un juez, un voto y otras reformas, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-02-13]. Dostupné z:

http://elpais.com/elpais/2012/02/13/opinion/1329162174_627739.html

Isabel Landa López: “Es duro ser discriminada”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-07-03]. Dostupné z:

http://ccaa.elpais.com/ccaa/2012/03/07/paisvasco/1331151086_077967.html

Jorge Castañeda: “ Elegir entre Washington y los Castro”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-03-14].

Dostupné z:

http://elpais.com/elpais/2012/03/14/opinion/1331722959_032552.html

Juan José Millás: “ Cosa Nostra”, El País [online]. 2012, © EDICIONES EL PAÍS, S.L, [cit. 2012-04-05]. Dostupné z:

http://elpais.com/elpais/2012/04/05/opinion/1333647632_995892.html

Seznam příloh

1. Castigo al crecimiento
2. Destascar Europa
3. Desconfianza en el euro
4. Un juez, un voto y otras reformas
5. “Es duro ser discriminada”
6. Elegir entre Washington y los Castro
7. Cosa Nostra

Přilohy

1. Castigo al crecimiento

La recapitalización bancaria impuesta en Bruselas puede atascar un poco más del flujo del crédito

Aunque los mercados de inversión han reaccionado con intensa euforia a los acuerdos de la cumbre de Bruselas, debido a la ampliación del Fondo de Estabilidad a un billón de euros, lo cierto es que las resoluciones de la cita noctámbula de los jefes de Estado o de Gobierno europeos dejan muchas incógnitas sobre la mesa y algunas decisiones discutibles que cuestionan la seriedad de los mecanismos de análisis financiero en Europa. La decisión unánimemente alabada (la ampliación del FEF) es, quién lo duda, acertada, y contribuirá a calmar la especulación contra las deudas nacionales. Dotar de más dinero al fondo no resuelve el problema de que Europa necesita un marco institucional nuevo, es decir, un Tesoro del euro que impida las convulsiones especulativas, de la misma forma que el Tesoro de Washington garantiza la solvencia del dólar. La ampliación del fondo está bien, pero, como reconoció Angela Merkel, no es la solución definitiva.

La recapitalización dictada en la cumbre es un sinsentido financiero. Ni el sofista más agudo podría explicar cómo es que la banca española, que en lo que va de año ha caído en Bolsa en torno al 15%, necesita una recapitalización de 26.000 millones de euros, mientras que la banca francesa, que en el mismo periodo se ha desplomado en casi el 50%, necesita 5.000 millones. Lo mismo que de la francesa cabe decir de la alemana. ¿Se equivocan los inversores cuando calculan que el peso de los bonos griegos y otros activos tóxicos en los bancos alemanes y franceses los colocan en peor situación que los españoles? Pues no.

Pero como una medida correcta de los daños causados por la crisis de la deuda en cada uno de los bancos europeos llevaría a declarar en

quiebra a algunos del eje franco-alemán, la cumbre, Autoridad Bancaria Europea mediante, optó por una recapitalización universal por el extraño método de admitir que las plusvalías de los activos en deuda alemana compensen las pérdidas de las deudas periféricas. Genera inquietud que se tomen decisiones de este calibre con instrumentos tan irrelevantes como las pruebas de resistencia, en los que solo España presentó a examen un porcentaje significativo de su sistema bancario.

Pero el problema de la banca europea no se resuelve con esa recapitalización artificiosa. La casuística bancaria demuestra que en la mayoría de los casos el problema no es la deuda, único criterio utilizado por el Consejo Europeo, sino los activos tóxicos cruzados que están produciendo un atasco en los balances y una obstrucción en el crédito. En el caso de España, para entender la cuestión parece útil recordar que el 70% de los activos de riesgo es suelo y que ese riesgo solo está provisionado en el 28%.

No es realista suponer que va a ser fácil la recapitalización de la banca española obligada desde Bruselas. Para unas entidades sí (Santander y BBVA) y para otras, como alguna caja recientemente convertida en banco, no tanto. Menos realista todavía es pretender que las exigencias de capital no van a obturar más el crédito. Acabarán por trasladarse a los préstamos minoristas y retrasarán un poco más la recuperación económica. De nuevo aparece en el meollo de la crisis europea una de esas espirales endiabladas de causa y efecto que se retroalimentan: sin crecimiento económico los bancos no podrán desatascar sus balances; una recapitalización forzosa limita la normalización del crédito y, por tanto, el crecimiento.

Pero la cumbre de Bruselas tampoco afrontó la necesidad de crecimiento económico. Ni siquiera rozó la cuestión. Resolvió el problema de la deuda griega (quita del 50%), dio una salida artificial a la crisis bancaria, que es en apariencia la más perjudicial para las expectativas de crecimiento económico de España, y se quedó a medio camino en la definición del marco institucional (Fondo de Estabilidad).

2. Destascar Europa

Urge culminar la digestión de y replantear la hoja de ruta

El pez se ha mordido la cola. Las crisis gubernamentales desencadenadas en Grecia y en Italia por la precaria gestión de sus dirigentes sobre la crisis económica de sus deudas soberanas han atascado a su vez la hoja de ruta de la UE diseñada en las cumbres de julio y ratificada y ampliada en las de final de octubre. Cumbres que precisamente tenían por objeto más inmediato resolver la ruina exponencial en los precios de los bonos públicos de ambos países mediterráneos. La ampliación del Fondo de Estabilidad Financiera se anunció como la solución definitiva a la crisis europea de la deuda; pero, a pesar de las buenas intenciones, no ha funcionado. Italia está al borde del colapso financiero y el diferencial de deuda español se disparó ayer hasta un nivel récord (432 puntos básicos).

El perjuicio de los relevos de Papandreu y Berlusconi (salvadas sean sus distintas calidades personales) ha sido de gran alcance. Una estrategia europea laboriosamente trenzada ha quedado desarbolada. Ahora lo más urgente es culminar los procesos de normalización institucional en ambos países y de tranquilización del escenario europeo para reemprender la tarea. Es una tarea compleja, porque abarca desde el problema de la deuda periférica al de la recapitalización bancaria; desde la sequía del crédito a la dotación del fondo de rescate. Todo ello, complicado por una fase económica de estancamiento, con riesgos de recesión, que subraya los peligros sociales de esta crisis, el desempleo y el malestar ciudadano, terrenos propicios para el ultranacionalismo xenófobo y el populismo.

Sería injusto atribuir las responsabilidades solo a los alumnos díscolos o menos capacitados. Algunas recetas de la estrategia ya capotaron antes de que las crisis de Atenas y Roma llegaran al cénit: el G-20 visualizó el ridículo del propósito de ampliar un fondo de rescate con dinero de

todos, menos de sus socios. El estancamiento subraya la insuficiencia de la política económica de génesis alemana, circunscrita a la austeridad. Habrá que ver si se cumplen los compromisos de completarla con estímulos a la demanda en los países susceptibles de actuar como locomotoras del crecimiento.

La crisis de estas semanas ha facilitado que aflorase el proyecto franco-alemán de diseñar la Europa del futuro a dos velocidades. Si se trata de dar más peso y rapidez decisoria al área del euro, existe ya un camino consagrado y aceptable: el de la cooperación reforzada (que exige dejar la puerta abierta a todos quienes quieran incorporarse). Un camino a explorar mucho más intensamente que hasta hoy -por ejemplo en la fiscalidad empresarial, en las tasas bancarias o en más integración de las Haciendas de los 17- antes de acudir a procedimientos externos al Tratado de Lisboa. Porque esta opción puede abocar a una fractura interna generalizada. Entraña el peligro de sacrificar la unidad por la eficiencia, pero esta lo es menos sin aquella.

3. Desconfianza en el euro

Los mercados castigan a la deuda italiana por la falta de s para combatir la crisis

A pesar del cambio de Gobierno y de la activa gestión inicial de Mario Monti, los inversores siguen presionando sobre la deuda italiana y, de paso, elevando los costes de los países llamados periféricos. El castigo que ayer sufrió Italia en la subasta de letras a seis meses y bonos a dos años (tuvo que pagar un interés superior en casi cuatro veces por los bonos y el doble por las letras) revela que los mercados mantienen una fuerte desconfianza en la gestión política de la crisis, cuyo ejemplo más reciente es la rotunda intervención de Angela Merkel para descartar los eurobonos y una implicación a fondo del BCE para bajar las primas de riesgo. La gestión de Monti tardará en convencer a los inversores, pero el castigo a España, Francia, Italia o los países intervenidos procede de

la incapacidad europea para mutualizar la deuda y dotarse de un Tesoro propio. Y esa carencia, hoy por hoy, es imputable a Alemania.

El presidente del Bundesbank, Jens Weidmann, expuso ayer los términos de esa incompreensión en dos afirmaciones capitales. La primera es que los países del núcleo del euro (como Alemania, Francia o Austria) no corren riesgo de contagiarse de la crisis de la deuda. Entre líneas es fácil leer que eso es lo que importa al Bundesbank y que la suerte de los periféricos resulta irrelevante. De ahí a interpretar que la negativa de Merkel a cualquier propuesta de mutualización de la deuda obedece a una política de cuarentena de los países afectados por la crisis hay solo un paso.

La segunda afirmación de Weidmann compromete básicamente a Italia, pero roza a España: "Italia puede hacer frente a intereses superiores durante algún tiempo". Después de tal aclaración, los mercados ya saben que disponen de plazo para elevar a discreción los costes de la deuda italiana. El presidente del Bundesbank olvida que no solo hay que tener en cuenta la resistencia del país, sino las dificultades que un encarecimiento de costes plantea en el futuro. Para España, Italia o cualquier país, cualquier aumento del servicio de la deuda equivale a más gasto que hay que detraer del Presupuesto con el fin de cumplir el objetivo de estabilidad presupuestaria. Es una carga pesada que dificulta crecientemente la contención del déficit y ahoga el crecimiento; en el caso de Italia es tanto más grave cuanto que el país ha crecido muy poco en los últimos 10 años.

Merkel y Weidmann habrán observado sin duda que los mercados operan como si no creyeran en sus palabras. No debe ser fácil aceptar que la deuda de Reino Unido tenga un tipo de referencia del 2,16% y el de la alemana sea el 2,19%. Lo que los países del euro piden a Alemania y su cinturón de satélites, a Francia y al BCE, es un plan de futuro que vaya un poco más allá de los ajustes del déficit a corto plazo. Ese plan tiene que incluir (a medio plazo) la creación de un Tesoro europeo, los eurobonos; y, mientras tanto, una intervención rotunda del BCE. Y a

corto plazo, la austeridad necesaria para estabilizar el déficit y la deuda. Negar por principio ese plan equivale a premiar la inestabilidad.

4. Un juez, un voto y otras reformas

Es difícil oponerse a una reforma del Consejo del Poder Judicial con argumentos teóricos. El equilibrio constitucional no es más perfecto porque lo elija el parlamento o los jueces. Depende de cómo actúan luego sus miembros

Hay muchas razones para reformar el Consejo General del Poder Judicial. Una es, sin duda, que la forma en que se elige a sus integrantes los divide en bloques cercanos a los partidos. Pero hay otras: que el Consejo así nombrado escoge luego a los cargos judiciales con un sistema de cuotas; que funciona con la ineficiencia de los antiguos consejos del Antiguo Régimen; que busca nuevos campos y recursos con el instinto de supervivencia tan presente en las organizaciones como en los seres vivos. Y, sobre todo, que ha resultado un fracaso en su misión constitucional, que es la de ayudar a los jueces a defender su independencia en los casos difíciles por su relevancia social, política o moral e impulsar una cultura de la independencia judicial; pero en la que resulta tan inane que los deja solos ante el peligro, cuando no más desmoralizados y perplejos.

Sabemos desde Juan de Mairena que, por el lado reformador, no hay nada que no pueda ser empeorado; pero, por el conservador, que el reaccionarismo consecuente conduce a la caverna. El resultado de una reforma no depende de su necesidad, ni siempre de la intención de quien la emprende. Será para mejor si resuelve algún problema: si un sistema de elección proporcional lleva al Consejo una representación plural de los jueces, asociados o no; si los designados se aplican a cumplir con las obligaciones de su cargo, a defender la independencia judicial en los inevitables conflictos con otros poderes dignificados (ministros, consejeros autonómicos, alcaldes), eficientes (partidos, medios, lobbies) o salvajes. Será inútil si busca sólo distraer al respetable de otros problemas más importantes: el atraso del sistema jurisdiccional, la crisis

económica, la decadencia de Europa... Y perjudicial si su resultado es una nueva decepción, por ejemplo porque se limite a dar a una sola asociación el poder que hoy se reparten entre dos.

Cómo se designa el CGPJ no es el principal problema de la justicia en España. En realidad, es un órgano con poderes muy limitados, porque la Constitución no le atribuye, ni tampoco a los jueces, el gobierno de un sector del Estado, sólo le encarga algunas funciones para ayudarles a esquivar influencias perniciosas mediante los nombramientos, los ascensos, la inspección y las sanciones. Y otras para no separar radicalmente a los tres poderes clásicos: opinar cuando se hacen leyes en materias que le interesan, elegir a dos magistrados del Tribunal Constitucional...

La forma de designación del CGPJ no es el principal problema de la justicia en España

Pero cada renovación del Consejo añade un motivo de descrédito, que se extiende al conjunto del sistema jurisdiccional, porque resulta evidente que se elige a los vocales por su cercanía a los encargados de lo judicial en los partidos. O por su disposición a acercarse, quizá por el cebo de una carrera que puede llevarles luego a otros puestos judiciales, institucionales o políticos: del Consejo han salido muchos magistrados del Tribunal Supremo, ministros y secretarios de Estado, una vicepresidenta, consejeros del Tribunal de Cuentas, magistrados del Tribunal Constitucional.

El Consejo plantea problemas organizativos y de (des)legitimación: cómo lograr que un órgano integrado por veinte miembros desarrolle funciones que son, al fin, ejecutivas y necesitan decisiones ágiles; cómo hacer objetivos los criterios para escoger a los presidentes de las audiencias o los tribunales superiores, o a los magistrados del Tribunal Supremo; a qué dedicar el tiempo de veinte vocales sin instrumentos efectivos para hacer lo que deberían: ayudar a los jueces atrapados en la vorágine de los casos sensacionales o polémicos y ven filtrada su instrucción y prejuzgada cada decisión.

Sus miembros, luego, no destacan por su independencia de criterio: votan casi siempre por bloques en función de quién los designó, sea al informar sobre proposiciones de ley o al designar cargos judiciales. No es una rareza de la política judicial, en todas las Administraciones públicas españolas se extiende un aconstitucional principio de confianza donde la Constitución quiso que rigieran los de mérito y la capacidad en condiciones de igualdad y objetividad. Pero tiene un coste terrible en deslegitimación y desmoralización del colectivo.

Los órganos judiciales más representativos son más integradores, facilitan acuerdos y consensos

El sistema actual ha beneficiado a dos asociaciones, la más grande y la tercera, cercanas a los partidos mayoritarios -ceranos, al menos, sus dirigentes-, porque hay quien se afilia para medrar, pero muchos lo hacen por convicción, por amistad, para tener ayuda o compañía. Las asociaciones no privilegiadas organizaron la primera huelga de jueces y han conseguido algunas mejoras en las condiciones de trabajo. Pero hubieran puesto más en evidencia los defectos de legitimidad del sistema si hubieran superado diferencias menores y se hubieran unido, convirtiéndose en la mayor.

No hay nada que no pueda ser empeorado: el Consejo, en sus modelos sucesivos bajo las leyes de 1980, 1985 y 2002 ha tenido fases peores, en las que ha servido de teatro secundario -y a menudo atrabiliario- para la lucha política general; y mejores, en las que ha trabajado con razonable consenso e impulsado reformas sensatas, como las del Consejo actual para mejorar las condiciones de trabajo y salud profesional de los jueces o para hacer más transparentes los nombramientos.

Si cambia el sistema de elección, lo decisivo será el grado de proporcionalidad: su resultado será más aceptado cuanto más precisamente refleje las preferencias de los electores. Un sistema mayoritario produce gobiernos con mayoría, pero deja fuera a muchos de los teóricamente representados. Los más representativos son más integradores, facilitan acuerdos y consensos. Si el de Alemania, con

ochenta millones de habitantes, puede ser exquisitamente proporcional, puede serlo uno destinado a un cuerpo electoral de cuatro mil quinientos jueces. Incluso si cambia el modo de elegir a esos doce, quedarán otros ocho designados por el Parlamento: se trata de que concurren varias fuentes de designación, para que el Consejo no sea una cámara corporativa de los jueces, pero tampoco siga siéndolo de los partidos. Para que al ser más plural, cualquier juez encuentre entre sus miembros a alguno receptivo.

Es difícil oponerse a una reforma del Consejo con argumentos teóricos. El equilibrio constitucional no es más perfecto porque sus miembros sean elegidos solo en parte o completamente por el Parlamento. Depende de cómo actúen luego. Bajo la retórica discurren razones de interés: se opone a un cambio quien sale perdiendo, lo apoya quien gana con él. El poder, nos enseñó Max Weber, es patrocinio. Pero puede actuar con inteligencia y grandeza si se da cuenta de que con un sistema mejor ganarán el país y el crédito de quien lo impulsó; o con pequeñez, si solo atiende al beneficio de sus partidarios, su clientela o su clase. Un país serio y bien gobernado necesita jueces independientes y un sistema jurisdiccional eficaz, que resuelva los conflictos jurídicos, facilite la seguridad jurídica que necesitan personas, sociedades e instituciones y controle a los poderes públicos.

Buena parte de esto no depende del CGPJ, sino del Ministerio de Justicia, que puede impulsar reformas legales o facilitar más medios, como los gobiernos autonómicos. Pero cuesta creer que un país que en los años ochenta reformó eficazmente la Hacienda, los ejércitos y la Seguridad Social no consiga reformar la justicia, empezando por un órgano de funciones tan limitadas como el CGPJ. Algunos cambios pequeños podrían tener un efecto considerable: acertar en los vocales, para que haya algunos (o más) empeñados en su función constitucional, dispuestos a ser más objetivos y explícitos en sus decisiones; someterles, quizá, a un régimen de incompatibilidades a la salida; delimitar las funciones razonables del propio Consejo; tomarse en serio lo que dice la Constitución...

Diego Íñiguez es magistrado, doctor en Derecho con la tesis Separación de poderes y gobierno del poder judicial.

5. “Es duro ser discriminada”

“Es duro ser discriminada, darte la torta a los 32 años cuando te dicen a la cara que no quieren a una mujer en un puesto de responsabilidad”. Es la reflexión de una ingeniera industrial que se halla en paro desde hace un año y medio. Nerea —nombre ficticio— trabajó nueve años en una importante empresa de base tecnológica en San Sebastián. Ocupó el puesto de responsable en el departamento de ingeniería, con 10 ingenieros a su cargo, hasta que hace dos años una multinacional adquirió la compañía y decidió relegarla de su cargo.

Esta licenciada en Tecnun, la Escuela Superior de Ingenieros de la Universidad de Navarra, abandonó la empresa tras alcanzar un acuerdo con sus directivos. “Después de un trabajo intenso y la experiencia adquirida durante tantos años, no podía rebajarme a estar en una esquina \[de la empresa\], como me planteaban”, explica, aún con resentimiento, mientras toma un café.

Nerea cumple con el perfil del desempleo en Euskadi, la única comunidad autónoma, según alerta Emakunde, donde el paro afecta a las mujeres cualificadas, de entre 25 y 35 años de edad y que llevan entre uno y dos años buscando un puesto de trabajo. En el País Vasco, según Emakunde, las mujeres, que hoy celebran su Día Internacional, acaparan el 86% de las contrataciones a tiempo parcial, el 88% de los trabajos sin contrato y el 90% de los permisos de conciliación para el cuidado de otras personas. De acuerdo con los últimos datos del Ministerio de Empleo, Euskadi suma 74.139 mujeres desempleadas.

En el caso de esta joven ingeniera, está a punto de agotar la prestación como parada y no sabe cómo abordar su futuro laboral. Muy disciplinada, envía una media de cinco currículos a la semana, pero no llegan las ofertas. “Sé que no me llaman para hacer una entrevista

porque soy mujer. Me está costando encontrar esa oportunidad para presentar mi experiencia laboral y acceder a un trabajo”, se lamenta.

“No se acostumbran a que una mujer les discuta cuestiones técnicas”

No se le achica la voz al plantear de forma reivindicativa el techo de cristal, la dificultad de las mujeres para acceder a puestos directivos. “A las mujeres cualificadas se les reconoce peor en el mercado que a los hombres, pero esto es difícil de demostrar”, afirma.

Desde hace un tiempo forma parte de la Junta del Colegio de Ingenieros Industriales de Gipuzkoa, una “oportunidad”, según dice, para “hacernos más visibles” e intentar reducir la brecha de desigualdad existente entre ambos géneros. Reconoce abiertamente que la industria es un sector tradicionalmente masculino, en el que cuesta romper con los estereotipos.

“La verdad es que los compañeros te acaban respetando, pero al principio hay que demostrar más que un hombre”, señala al enumerar los diferentes proyectos en los que ha trabajado liderando equipos. “Les cuesta ver a una mujer en puestos de responsabilidad. No están acostumbrados a que una mujer les discuta cuestiones técnicas”, prosigue.

Según la encuesta de Estructura Salarial del Instituto Nacional de Estadística, actualmente, la diferencia salarial entre hombres y mujeres es de más de 7.000 euros anuales, un factor que reproduce y perpetúa la desigualdad. Nerea reconoce que en su campo esa diferencia es aún más grande. Como media, una mujer ingeniera industrial gana 44.427 euros frente a los 61.740 euros que percibe un varón en un mismo puesto, un 28% menos, según datos a los que ha tenido acceso este periódico.

“Habría que ver si esta discriminación salarial es porque hay mujeres que no siguen con su carrera profesional y se estancan con una reducción de jornada o mujeres que sí quieren ascender pero se encuentran con barreras”, apunta.

Con el ánimo de seguir con su formación, el año pasado realizó un máster en Dirección de Empresas organizado por la Cámara de Comercio de Gipuzkoa e impartido por Mondragon Unibertsitatea. Como dato significativo, se apuntaron 24 personas, de las que 22 eran hombres con un puesto de trabajo y dos mujeres que estaban en paro.

Sin hijos, ni pareja, y con una hipoteca a la que hacer frente, esta joven guipuzcoana ve el futuro incierto: “En tiempos de pleno empleo había trabajo para casi todos los ingenieros, daba igual si eras hombre o mujer, pero ahora contratan a ellos”.

No descarta salir fuera, a Madrid o Barcelona, pero reconoce que pronto tendrá que mirar al extranjero. “No es lo mismo salir fuera con 23 años y ver mundo que tener 33 y la obligación de emigrar cuando ya has visto mundo. Yo quiero quedarme y generar riqueza aquí”, recalca.

6. Elegir entre Washington y los Castro

A pesar de la pérdida de influencia de EE UU en América Latina, siempre gana frente a La Habana

Hace 31 años Fidel Castro fue informado por el gobierno de México que no podría asistir a la Cumbre Norte-Sur por celebrarse en Cancún. El anfitrión y organizador del encuentro, el entonces presidente José López Portillo, se vio obligado a no requerir a quien había llamado “mi comandante”. Ronald Reagan, a la sazón presidente de Estados Unidos, fue muy claro: si iba Castro, no iría él. Y aunque Cuba presidía en aquella época el Movimiento de Países No Alineados, carecía de sentido una reunión sobre desarrollo económico en el mundo sin Estados Unidos. Cuando fue notificado Castro de esta mala noticia, hizo un berrinche monumental, pero al final del día no tuvo más remedio que aceptar.

Hace unos días, el presidente colombiano Juan Manuel Santos viajó a La Habana para informarle, ahora a Raúl Castro, que no podría asistir a la

Cumbre de las Américas que se celebrará en Cartagena los días 14 y 15 de abril. Semanas antes, el presidente ecuatoriano Rafael Correa había amenazado, a nombre de los países del ALBA (Ecuador, Venezuela, Nicaragua, Bolivia, Cuba y Paraguay a medias) que de no ser invitada Cuba a dicha cumbre, ellos tampoco acudirían. Al igual que en 1981, con México, Santos habría previamente despachado a su canciller a la isla para indagar sobre el deseo cubano de participar; la respuesta del hermano Raúl había sido enredosamente afirmativa.

Ello colocó a Santos en una situación incómoda: o bien padecía el boicot del ALBA, o bien casi seguramente tendría que prescindir de la presencia de Barack Obama en Cartagena. Por más consejos bien intencionados, aunque un poco ilusos, que varios comentaristas y políticos latinoamericanos le recetaron a Obama de que fuera a Colombia y usara el foro para exigir la democratización de Cuba directamente a Raúl Castro, lo último que necesitaba un presidente demócrata en plena campaña electoral y vilipendiado por sus adversarios republicanos por “liberal y débil”, era una foto con cualquiera de los Castro. Santos no tuvo más remedio, por las mismas razones que López Portillo hace 31 años, de informarle a Raúl Castro que “no hubo consenso para invitar a Cuba a Cartagena”.

Lo último que necesitaba Obama en plena campaña electoral era una foto con cualquiera de los Castro

Hace casi exactamente 10 años, le sucedió algo semejante al entonces presidente de México, Vicente Fox, y a su canciller, —el que esto escribe. Con una diferencia: la Conferencia sobre Financiamiento para el Desarrollo, celebrada en Monterrey en ese momento, era un cónclave de Naciones Unidas, aunque tuviera lugar en México. Por tanto, el país anfitrión se veía obligado a invitar a los 192 jefes de Estado o de

gobierno de países miembros de la ONU, de los cuales por cierto acudieron 65, el mayor número en la historia México.

No era posible evitar la visita de Fidel Castro a Monterrey si él deseaba hacerlo. Y lo deseaba fervorosamente, con el propósito de presionar a Fox para que este no condenara a Cuba por violaciones a los derechos humanos en la entonces llamada Comisión de Derechos Humanos de la ONU en Ginebra. Acudió a la Cumbre. Fox no pudo desinvitar a Castro, pero sí pudo aclararle que era bienvenido por el mínimo tiempo posible, marcado por el reglamento de conferencias de la ONU: su discurso, el llamado retiro, y una cena. La razón era obvia: desde su primer viaje a Caracas en 1959, semanas después del triunfo de la revolución, Castro ha hecho política, con mayúsculas, en cada país que visita. Basta recordar su estancia de un mes en Chile, en 1972, y la pesadilla que fue el periplo para Salvador Allende.

Fox, con toda razón, quiso impedir el proselitismo de Castro por las calles de Monterrey, y así se lo hizo saber.

La prensa mexicana resumió la postura de Fox con la conocida y ficticia exclamación “Comes y te vas”. López Portillo y Santos no invitaron a los Castro ni a comer ni a cenar; Fox se resignó a sentarlo a su lado esperando que terminando el postre se marchara de regreso a su isla.

Calderón es sin duda el presidente mexicano más castrófilo desde López Portillo

Lo notable en estos 30 años transcurridos es que a pesar de la supuesta declinación del poder e influencia de Estados Unidos en América Latina,

de la supuestamente mayor independencia de varios países sudamericanos frente a Estados Unidos, y de las supuestas reformas modernizadoras de Raúl Castro en Cuba, cuando algún país de América Latina tiene que escoger entre los Castro y Washington, hacen lo mismo: Washington. Huelga decir que ninguno de los supuestos aliados de La Habana en América Latina —Brasil o la Argentina por ejemplo— se sumaron al boicot del ALBA, ni le hicieron saber a Santos que preferían que fuera Raúl, en lugar de Barack. México tampoco defendió la causa de la presencia cubana en Cartagena y, más bien, por lo que se sabe de la visita reciente del vicepresidente norteamericano Joe Biden a México, entendió perfectamente las razones por las que Obama no podía viajar a Colombia si ahí se podía topar con Raúl Castro.

La postura de México refleja las paradojas de la vida internacional. A menos de que suceda algo sorprendente en los próximos meses, el presidente Felipe Calderón será el primer mandatario mexicano desde Luis Echeverría Álvarez en no haber visitado Cuba; Echeverría (1970-1976) realizó una visita a la isla de tres días al igual que José López Portillo (1976-1982). Miguel de la Madrid (1982-1988) realizó una visita oficial de dos días en octubre de 1988; Carlos Salinas (1988-1994) fue por 6 horas hacia finales de su mandato; Ernesto Zedillo (1994-2000) acudió a la Cumbre Iberoamericana, aunque no en visita bilateral, en noviembre de 1999; Fox (2000-2006) realizó una visita de trabajo de dos días a Cuba en febrero del 2002.

Calderón es sin duda el presidente mexicano más castrófilo desde López Portillo (Salinas se volvió admirador de Castro después de haber dejado el poder). No deseaba nada más que recomponer las relaciones entre México y Cuba después del deterioro que sufrieron, según el actual presidente mexicano, por culpa del anterior presidente mexicano. Aparentemente, se tendrá que quedar con las ganas, o posponer su viaje hasta que deje la residencia presidencial de Los Pinos el 1 de diciembre.

Ya se verá si gozará de la misma hospitalidad que le brindaron los cubanos a Salinas y a otros; seguramente Calderón la necesitará más que otros.

Jorge G. Castañeda es analista político y miembro de la Academia de las Ciencias y las Artes de Estados Unidos. Su más reciente libro es Mañana o pasado. El misterio de los mexicanos.

7. Cosa Nostra

A veces es el mismísimo Al Capone el que telefona a su homólogo en el Gobierno para exigirle que destituya a un grupo de inspectores de Hacienda

La colaboración entre las mafias y el Estado comienza a ser tan estrecha que no sabe uno dónde terminan aquéllas y comienza éste. Llega el crimen organizado y le dice al Estado: “Quítame de encima a este juez que no hace más que tocarme los cojones”. Y el Estado va y se lo quita, hoy por ti, mañana por mí. A la semana siguiente vuelve la mafia y dice: “Fulmina a esta cúpula policial, que ha tenido los huevos de investigarme”. Y el Estado liquida a la cúpula policial para que la bofia tome nota de lo que se puede y de lo que no se puede perseguir. A veces es el mismísimo Al Capone el que telefona a su homólogo en el Gobierno para exigirle que destituya a un grupo de inspectores de Hacienda que ha osado meter las narices en sus negocios. “Ningún problema”, le responde el homólogo estatal mientras firma el cese de los presuntos implicados.

Pero no han transcurrido ni cien días de todo lo anterior, cuando el jefe de mantenimiento de la mafia se da cuenta de que tiene los sótanos repletos de billetes de 500 euros, con los consiguientes gastos de almacenaje. “Oye”, le dice a su contacto en el Gobierno, “necesitaría blanquear unos 25.000 millones porque se me sale la pasta por las costuras”. “Me viene de perlas”, le responde el contacto gubernamental, “estáis indultados de antemano a cambio de una comisión del 10%”. Y

ahí tenemos 25.000 millones, procedentes de la trata de blancas o del tráfico de armas, entrando en el torrente sanguíneo del cuerpo social con todas las bendiciones de los ministerios de Economía y Hacienda. Claro que como necesitamos aparentar que somos gente de orden, endurecemos al mismo tiempo el código penal para los delitos menores, prohibimos el aborto y penalizamos la píldora del día después. Creíamos que solo nos daba órdenes el Tercer Reich, pero la Cosa Nostra aprieta también lo suyo.